

Adekwatność Kapitałowa
oraz Inne Informacje Podlegające Ogłoszeniu
Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A.
wg stanu na dzień 31.12.2014 roku

Luty 2015

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Informacje o Grupie Kapitałowej	4
3.	Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej	4
4.	Oświadczenie w zakresie adekwatności ryzyka	5
5.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem	6
6.	Ryzyko kredytowe	7
6.1	Organizacja ryzyka kredytowego	7
6.2	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	9
6.3	Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta	10
6.4	Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)	11
6.5	Zabezpieczenia	12
6.6	Proces analizy kredytowej	13
6.7	Scoring/Rating	14
6.8	Identyfikacja ryzyka kredytowego	15
6.9	Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego	16
6.10	Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw	16
6.11	Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych	17
6.12	Podstawowe informacje o monitorowaniu ryzyka kredytowego	18
6.13	Ekspozycje kapitałowe	22
6.14	Aktywa obciążone	22
7.	Ryzyko rynkowe	22
7.1	Zarządzanie ryzykiem rynkowym	22
7.2	Stosowane modele i miary ryzyka	24
7.3	Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego	25
7.4	Raportowanie ryzyka rynkowego	27
7.5	Ryzyko stopy procentowej	27
7.6	Ryzyko walutowe	31
7.7	Ryzyko płynności	32
7.8	Kredytowe instrumenty pochodne	34
8.	Ryzyko operacyjne	34

9.	Fundusze własne	40
10.	Dźwignia finansowa	57
11.	Wymogi kapitałowe	58
12.	Kapitał wewnętrzny	60
12.1	Analiza ryzyka oraz wybór istotnych rodzajów ryzyka	61
12.2	Monitorowanie procesu	62
13	Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze	62
13.1	Proces ustalania polityki zmiennych wynagrodzeń	62
13.2	Kryteria pomiaru i oceny wyników osób zajmujących stanowisko kierownicze...	64
13.3	Zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.	66

1. Wprowadzenie

Raport „Adekwatność Kapitałowa oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A.” według stanu na dzień 31.12.2014 roku został przygotowany zgodnie z wymogami art. 111 i art. 111a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, z późniejszymi zmianami, zgodnie z wymogami określonymi w Uchwale nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania, przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej, z późniejszymi zmianami, *Zasadami polityki informacyjnej Alior Bank S.A.* zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Alior Banku S.A. oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

O ile nie zaznaczono inaczej, w Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A. Na kształt profilu ryzyka w Grupie Kapitałowej Banku dominujący wpływ wywiera Alior Bank S.A., zatem część informacji zawartych w raporcie dotyczy danych jednostkowych Alior Banku S.A. O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w tysiącach złotych.

2. Informacje o Grupie Kapitałowej

W dniu 31 grudnia 2014 r. w skład Grupy Kapitałowej wchodziły następujące jednostki:

- Alior Bank S.A. – jednostka dominująca;
- Alior Services Sp. z o.o (wcześniej Alior Raty sp. z o.o.)– jednostka zależna bezpośrednio (100% udziałów w kapitale);
- Money Makers S.A. – jednostka zależna bezpośrednio (57,6% udziałów w kapitale);

Szczegółowa informacja o metodzie konsolidacji poszczególnych spółek została opisana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.

3. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej

Zarządzanie ryzykiem w Alior Banku S.A. odbywa się w oparciu o przepisy wewnętrzne przyjęte przez Zarząd i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą uwzględniające regulacje ostrożnościowe wynikające z przepisów prawa i dobrych praktyk rekomendowanych przez regulatorów.

Ogólny cel oraz ramowe zasady obowiązujące w Banku w procesie zarządzania ryzykiem określa *Polityka Zarządzania Ryzykiem w Alior Bank S.A.* Szczegółowa polityka Banku została uregulowana w odrębnych dokumentach precyzujących zasady w zakresie:

- ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji
- ryzyka kontrahenta
- ryzyka rynkowego
- ryzyka płynności
- ryzyka operacyjnego
- ryzyka modeli
- ryzyka biznesowego

Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania oraz odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Weryfikacja zakresu ryzyka pod kątem istotności wykonywana jest cyklicznie, raz w roku lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Po zakończonej, w listopadzie 2014 r. weryfikacji zakresu ryzyka Bank uznał następujące jego rodzaje za istotne:

- ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta)
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec Klienta lub grupy Klientów powiązanych
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie
- ryzyko operacyjne
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej
- ryzyko płynności
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- ryzyko modeli
- ryzyko biznesowe
- ryzyko utraty reputacji
- ryzyko kapitałowe

Przy weryfikacji zakresu ryzyka, obok rodzajów ryzyka wymienionych powyżej, brane są pod uwagę: ryzyko kredytowe koncentracji w regionie, ryzyko kredytowe koncentracji zabezpieczeń, ryzyko rezydualne, ryzyko transferowe i ryzyko kraju. Docelowy profil ryzyka Banku oceniany jest w oparciu o aktualny profil ryzyka, plany strategiczne oraz zdefiniowaną skłonność do podejmowania ryzyka.

4. Oświadczenie w zakresie adekwatności ryzyka

W ramach raportu z corocznego procesu przeglądu ryzyka Zarząd Banku w dniu 07.11.2014 r. potwierdził adekwatność stosowanych systemów zarządzania ryzykiem do profilu ryzyka i strategii Banku.

Podczas przeglądu ryzyka Zarząd Banku dokonał oceny profilu ryzyka Banku, w ramach którego zatwierdził aktualny katalog ryzyk zidentyfikowanych oraz istotnych dla działalności Banku, które są omawiane w części dotyczącej kapitału wewnętrznego. Zarząd potwierdził oczekiwane poziomy apetytu na ryzyko stanowiące kluczowe wskaźniki kapitałowe w Banku, czyli łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12% oraz współczynnik na kapitale Tier 1 na poziomie 9%, a także współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego przez fundusze własne na poziomie 1,2.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko mierzonej miarą wymogu kapitałowego na poszczególne rodzaje ryzyka w ciągu roku 2014 utrzymywała się na poziomie zbieźnym do struktury wielkości ekspozycji na ryzyko w całym sektorze bankowym w Polsce.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko potwierdza dominację w całkowitej ekspozycji na ryzyko ekspozycji na ryzyko kredytowe. Bank zgodnie z prowadzoną polityką nie utrzymuje znacznej ekspozycji na ryzyko rynkowe w związku z czym udział ryzyka w strukturze ekspozycji jest niewielki. Ekspozycja na ryzyko operacyjne mierzona kapitałem regulacyjnym na podstawie osiąganego wyniku Banku odzwierciedlała udział w strukturze występujący na rynku bankowym w Polsce.

Poniżej przedstawiono strukturę wymogów kapitałowych w Banku oraz w sektorze bankowym w Polsce na 30.09.2014 r. (nie przedstawiono danych na 31.12.2014 r. ze względu na brak dostępnych danych o sektorze bankowym na datę publikacji niniejszego raportu).

wymóg kapitałowy:	Bank	Sektor bankowy w Polsce
z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka	88,86%	88,68%
z tytułu ryzyka rozliczenia	0,00%	0,05%
z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka	1,68%	1,46%
z tytułu ryzyka operacyjnego	9,11%	8,80%
z tytułu stałych kosztów pośrednich	0,00%	0,00%
z tytułu korekty wyceny kredytowej	0,35%	1,05%
z tytułu dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0,00%	0,08%
inne kwoty ekspozycji na ryzyko	0,00%	1,38%

5. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W celu sprawnego i skutecznego zarządzania systemem ryzyka w Alior Banku S.A. nadzór, kontrolę i odpowiedzialność za działanie tego systemu powierzono:

- Radzie Nadzorczej;
- Zarządowi Banku;
- Komitetom (Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i ICAAP, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – ALCO, Komitet Ryzyka Operacyjnego, Komitety Kredytowe);
- Komórkom organizacyjnym odpowiedzialnym za poszczególne rodzaje ryzyka;
- Departamentowi Audytu Wewnętrznego.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu oraz nadzoruje zgodność polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym oraz akceptuje apetyt Banku na ryzyko.

Zarząd Banku sprawuje ogólną kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem, określa strategię Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem.

Komitety wspierają Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i ICAAP integruje zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka, w tym proponuje wielkość apetytu na ryzyko, nadzoruje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, a także ocenia ryzyko związane z wprowadzaniem nowych produktów.

Do najważniejszych kompetencji Komitetu ALCO należy sprawowanie nadzoru nad ryzykiem rynkowym, płynnością, a także zarządzaniem aktywami i pasywami.

Komitet Ryzyka Operacyjnego, został utworzony w celu wspierania Zarządu w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku. Komitet monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku.

Przedmiotem działania Komitetów Kredytowych jest zatwierdzanie decyzji kredytowych o podjęciu, przez Bank, zaangażowania bilansowego i pozabilansowego, podejmowanie decyzji w sprawie wprowadzania ofert specjalnych oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach nieuregulowanych w Zasadach Kompetencji Kredytowych, wiążących się z podejmowaniem przez Bank ryzyka kredytowego, do wysokości przyznanego limitu kompetencji.

Za przegląd ryzyka w Alior Banku S.A. odpowiedzialna jest Grupa ds. Istotności Ryzyka. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele poszczególnych pionów i obszarów działalności Banku, dysponujący odpowiednią wiedzą z zakresu aktualnego i potencjalnego ryzyka. W szczególności są to przedstawiciele jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym oraz ryzykiem operacyjnym.

Ze względu na różnorodność zjawisk towarzyszących poszczególnym rodzajom ryzyka, każdym z nich zarządza właściwa komórka wiodąca. W przypadku ryzyka kredytowego poszczególne funkcje związane z identyfikacją, pomiarem, oceną i monitoringiem zostały rozdzielone między kilka komórek organizacyjnych.

Szczegółowy zakres zadań poszczególnych komórek jest zaprezentowany przy omawianiu każdego rodzaju ryzyka.

Departament Audytu Wewnętrznego przeprowadza niezależne kontrole mające na celu dostarczenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku obiektywnych informacji i ocen dotyczących procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodności z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

6. Ryzyko kredytowe

6.1 Organizacja ryzyka kredytowego

Strategia

Strategia Banku zakłada uniwersalny charakter instytucji, która kieruje swoją ofertą zarówno do Klientów Indywidualnych jak i do Klientów Biznesowych.

Bank zdefiniował strategię w zakresie ryzyka kredytowego w odniesieniu do poszczególnych grup Klientów poprzez:

- określenie i wprowadzenie do oferty produktów kredytowych z uwzględnieniem szczegółowego opisu ich parametrów (karty produktów), takich jak: nabywcy produktu; przedmiot finansowania; przeznaczenie produktu; wymagania wobec kredytobiorców; kwota minimalna i maksymalna; okres kredytowania, forma funkcjonowania produktu i jego waluta; zasady wypłat, spłat i karencji oraz opis stosowanych zabezpieczeń wraz z informacją o wymaganym poziomie wskaźnika LtV. Dla każdej z homogenicznych grup Klientów została przygotowana ściśle zdefiniowana oferta produktowa;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka Klientów w oparciu o nadane im indywidualne oceny ratingowe bądź scoringowe oraz oczekiwany udział poszczególnych grup w portfelu kredytowym. Bank zdefiniował oczekiwany rozkład wyników scoringu i ratingu;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka produktów kredytowych wdrożonych w Banku, wyrażonego przez standardowe koszty ryzyka. Standardowe koszty ryzyka uzależnione są m.in. od wartości prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz wartości ustanowionych zabezpieczeń;
- uzależnienie strategii, w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, od kanału dystrybucji poszczególnych produktów (tj. Oddziały Banku, Contact Center, Internet, Agencje i Pośrednicy) oraz wpływu każdego z nich na ryzyko kredytowe. Znalazło to odzwierciedlenie w dedykowanych dla poszczególnych kanałów procesach kredytowych i standardowych kosztach ryzyka;
- dywersyfikację ryzyka dzięki zastosowaniu limitów koncentracji;
- dywersyfikację ryzyka dzięki zastosowaniu zróżnicowanych poziomów DTI (wskaźnik wyrażający stosunek sumy miesięcznych kosztów związanych z obsługą zobowiązań i miesięcznych zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu netto);

- ograniczanie ryzyka kredytowego poprzez ustanawianie zabezpieczeń kredytów;
- redukcję ryzyka kredytowego w ramach realizacji zdefiniowanych procesów monitoringu.

Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka kredytowego

Dla zapewnienia prawidłowości procesów kredytowych w Banku funkcjonują Departamenty realizujące ściśle określone zadania:

Departament Ryzyka Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:

- tworzenie i nadzór nad polityką kredytową Banku wobec segmentu Klienta Indywidualnego;
- tworzenie i zarządzanie procesami oceny ryzyka kredytowego w zakresie segmentu Klienta Indywidualnego;
- opracowywanie wymagań do narzędzi wspomagających przeprowadzanie oceny ryzyka kredytowego Klienta Indywidualnego;
- tworzenie i aktualizację zasad oraz procedur i procesów monitoringu, restrukturyzacji i windykacji dla segmentu Klienta Indywidualnego;
- analizę portfela kredytowego oraz procesów kredytowych w segmencie Klienta Indywidualnego;
- przeprowadzanie oceny kredytowej wniosków Klienta Indywidualnego;
- przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych;
- przygotowywanie pełnej dokumentacji kredytowej;
- podejmowanie decyzji kredytowych w ramach posiadanych kompetencji;
- administrację kredytową, w tym w szczególności analizę sytuacji finansowej Klientów KI;
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych z tytułu ryzyka kredytowego.

Departament Ryzyka Klienta Biznesowego odpowiedzialny m.in. za:

- kształtowanie strategii długookresowych w zakresie ryzyka kredytowego w segmencie Klienta Biznesowego oraz regularna kontrola statusu ich realizacji;
- tworzenie, przegląd i aktualizację metodyk oceny ryzyka kredytowego stosowanych przy udzielaniu produktów kredytowych Klientom Biznesowym;
- opracowywanie wymagań oraz specyfikacji do narzędzi wspomagających procesy oraz przeprowadzanie oceny ryzyka kredytowego i monitoringu Klientów Biznesowych;
- stworzenie i nadzór nad politykami oraz procesami z zakresu monitoringu Klientów Biznesowych;
- opracowywanie, przegląd i aktualizację polityk oraz innych regulacji z zakresu funkcjonowania zabezpieczeń produktów Klientów Indywidualnych i Biznesowych;
- weryfikację wyceny zabezpieczeń przedstawionych przez klientów w ramach procesu udzielania kredytów;
- opracowywanie instrukcji i wytycznych w celu prawidłowej realizacji procesów ustanawiania i monitoringu zabezpieczeń oraz ich rejestrowania w systemach Banku;
- opracowywanie wymagań do narzędzi i systemów wspierających obsługę zabezpieczeń;
- wykonywanie monitoringu zabezpieczeń Klientów;
- opracowywanie reguł postępowania z podmiotami powiązаныmi, w tym ustalanie zasad identyfikacji podmiotów powiązanych oraz opracowywanie wymagań do narzędzi IT w tym zakresie;
- ustalanie limitów i strategii branżowych dla segmentu Klienta Biznesowego;
- zarządzanie limitami koncentracji;
- tworzenie i zarządzanie procesami oceny ryzyka kredytowego we zakresie segmentu Klienta Biznesowego;
- opracowywanie wymagań do narzędzi wspomagających przeprowadzanie oceny ryzyka kredytowego Klienta Biznesowego;

- tworzenie i aktualizację zasad oraz procedur i procesów monitoringu, restrukturyzacji i windykacji dla segmentu Klienta Biznesowego; analizę portfela kredytowego oraz procesów kredytowych w segmencie Klienta Biznesowego;
- administrowanie narzędziami informatycznymi - systemami IT używanymi do oceny ryzyka kredytowego i administracji, monitoringu i windykacji a także bazami danych i aplikacjami;
- przeprowadzanie oceny kredytowej wniosków Klienta Biznesowego;
- przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych;
- przygotowywanie pełnej dokumentacji kredytowej;
- weryfikację kompletności dokumentacji;
- weryfikację wyceny zabezpieczeń przedstawionych przez klientów w ramach procesu udzielania kredytów;
- obsługę i monitorowanie Komitetów Kredytowych Banku;
- podejmowanie decyzji kredytowych w ramach posiadanych kompetencji;
- administrację kredytową, w tym w szczególności, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Klientów KB; monitoring występowania nieprawidłowości w realizacji umowy oraz podejmowanie działań w reakcji na wystąpienie sygnałów ostrzegawczych mogących świadczyć o pogorszeniu się jakości poszczególnych ekspozycji kredytowych;
- prowadzenie działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
- restrukturyzację wierzytelności;
- windykację wierzytelności;
- odpisania i umorzenia wierzytelności;
- sprzedaż wierzytelności;
- identyfikację rachunków, w przypadku których Bank może przeprowadzić proces restrukturyzacji;
- ocenę wniosków restrukturyzacyjnych;
- monitoring klientów w restrukturyzacji;
- podejmowanie decyzji zgodnie z posiadanymi kompetencjami;
- indywidualny monitoring klienta, zabezpieczeń oraz rezerw i odpisów aktualizacyjnych;
- realizowanie przyjętej strategii windykacyjnej;
- współpracę z organami egzekucyjnymi oraz innymi uczestnikami postępowań windykacyjnych/egzekucyjnych;
- sporządzanie not księgowych w zakresie spłat wierzytelności, ponoszonych kosztów lub przebiegowań należności.

-Departament Strategii Ryzyka odpowiedzialny za:

- opracowanie zasad i algorytmów tworzenia odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych oraz szacowanie parametrów i nadzór nad poprawnością kalkulacji;
- nadzór nad procesem ICAAP w Banku;
- tworzenie metodologii wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego oraz metodologii kalkulacji kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyk istotnych;
- tworzenie metodologii klasyfikacji wg RMF;
- zarządzanie ryzykiem modeli, w tym rozwój metodologii budowy i walidacji modeli oceny ryzyka, m.in. modeli scoringowych i ratingowych;
- optymalizację jakości portfela kredytowego.

6.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku opiera się na wdrożonym zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem kredytowym i składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka kredytowego, czyli wyznaczenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na poziom ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank oraz stała aktualizacja ich listy;
- pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego - wyznaczenie miar i budowanie modeli ekonometrycznych, których zadaniem jest ilościowa ocena bieżącego ryzyka oraz prognozowanie tego ryzyka w przyszłości;
- monitoring ryzyka kredytowego polegający na podsumowaniu wszystkich pomiarów ryzyka kredytowego dokonanych za dany okres sprawozdawczy wraz z wydaniem opinii i rekomendacji; koncentruje się na gromadzeniu ocen ryzyka kredytowego, porównywaniu ich w czasie i na tej bazie budowaniu strategii wczesnego ostrzegania oraz strategii ograniczania ryzyka kredytowego;
- nadzór nad aktualnymi i potencjalnymi rodzajami ryzyka – polega na regularnym pomiarze ryzyka kredytowego oraz ocenie zidentyfikowanych w systemie Banku obszarów ryzyka kredytowego, ponadto zapewnia nadzór nad stałą weryfikacją opracowanej przez Bank mapy ryzyka oraz metod jego pomiaru.

Wymiar finansowy ryzyka kredytowego zidentyfikowanego i antycypowanego oraz miejsce jego wystąpienia są w Banku szczegółowo badane. Głównym składnikiem oceny ryzyka jest wyznaczenie standardowych kosztów ryzyka na bazie wdrożonej metodyki oraz alokowanie ich do odpowiednich jednostek Banku. Zgodność osiąganego poziomu kosztów ryzyka z zaplanowanym i zatwierdzonym poziomem jego tolerancji jest na bieżąco monitorowana.

Do podstawowych instrumentów wykorzystywanych do ograniczania ryzyka kredytowego Bank zalicza:

- metodyki wyznaczania zdolności kredytowej (w tym poziomy DTI) i oceny ryzyka kredytowego;
- limity koncentracji;
- system monitoringu, w tym mechanizmy wczesnego ostrzegania;
- prawne zabezpieczenia spłaty wierzytelności Banku.

6.3 Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta

Wartość ekspozycji wyznaczana jest zgodnie z zasadami obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową, przy czym ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowych wyznaczany był zgodnie z załącznikiem nr 16 do Uchwały 76/2010 KNF, natomiast ekwiwalent bilansowy transakcji z przyrzeczeniem odkupu określany jest zgodnie z załącznikiem nr 17 do wspomnianej Uchwały.

Dodatnia wartość godziwa kontraktów na 31.12.2014 r. wyniosła 2,75 mld zł, wyznaczona poprzez zsumowanie dodatnich rynkowych wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu persaldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 473 mln zł. Korzyści z saldowania wyniosły ok. 2,28 mld zł (nie zostały one uwzględnione przy wyliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego). Wartość przyjętych zabezpieczeń wyniosła 95 mln zł.

Poziom zabezpieczeń, jakie Bank zobowiązany jest składać, jest standardowo uzależniony od poziomu bieżącej wyceny transakcji zawartych w ramach danej umowy. Jednocześnie Bank nie zawarł umowy, w której kontrahent byłby uprawniony do żądania ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w przypadku zmiany oceny wiarygodności kredytowej.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi funkcjonującymi na rynku międzybankowym jest minimalizowane poprzez ustalanie i monitorowanie dostępnych limitów na poszczególne rodzaje transakcji dla wyznaczonych banków.

Ryzyko kredytowe wynikające z udostępniania Klientom Biznesowym niebędącymi bankami instrumentów pochodnych jest akceptowane i ograniczane do wysokości limitów skarbowych posiadanych przez tych Klientów. Zgodnie z definicją obowiązującą w Banku, limit skarbowy rozumiany jest jako wysokość potencjalnej straty kredytowej, jaka może wystąpić w wyniku korzystania przez Klienta z instrumentów pochodnych. Limit skarbowy stanowi część łącznego limitu kredytowego dla zaangażowań obrotowych ustalanych dla Klientów. Jest on zatwierdzany w oparciu o zdolność kredytową Klienta, badaną wg standardów obowiązujących w Banku. Dodatkowym elementem warunkującym decyzję o przyznaniu Klientowi limitu skarbowego jest rozpoznanie jego wiedzy i doświadczenia w stosowaniu instrumentów pochodnych oraz znajomości rynków finansowych. W przypadku Klientów Indywidualnych przyznawane są wyłącznie limity zabezpieczone kaucją. Klienci Biznesowi mogą zabezpieczać limity zgodnie z katalogiem zabezpieczeń akceptowalnych przez Bank. Najlepszym Klientom Bank może oferować limity skarbowe bez zabezpieczeń.

6.4 Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)

Bank uznaje nadmierną koncentrację każdej pozycji, której towarzyszy ryzyko kredytowe lub ryzyko zachwiania/utruty płynności, za zjawisko mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Znajomość skali niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego.

W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji, Bank ogranicza ryzyko koncentracji ustanawiając limity i normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz wewnętrznych analiz prowadzonych przez Bank.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji z tytułu działalności kredytowej w Banku dotyczy w szczególności:

1. obszarów wynikających z **uregulowań zewnętrznych**:
 - ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w Części Czwartej Rozporządzenia CRR ,
 - koncentracji wewnętrznej, w tym ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - koncentracji dużych zaangażowań;
2. ryzyka wynikającego z zaangażowań względem **typu klienta** – indywidualnego i biznesowego;
3. ryzyka wynikającego z zaangażowań względem podmiotów charakteryzujących się cechami wspólnymi takimi jak:
 - ten sam **segment**,
 - ta sama **branża** oraz **sektor gospodarki** tj. podmioty prowadzące tę samą działalność lub obrót podobnymi towarami,
 - ten sam **kraj** zamieszkania bądź siedziby,
 - to samo **województwo** zamieszkania bądź siedziby;
4. ryzyka wynikającego z metryki produktu, w tym: **waluty, rodzaju (stałe lub zmienne) i indeksu oprocentowania, typu produktu, LtV, okresu kredytowania i daty zapadalności**;
5. ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia się Banku na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);

6. ryzyka wynikającego z kanału dystrybucji;
7. ryzyka wynikającego z ofert specjalnych i promocji;

oraz innych obszarów, w których wystąpić może istotne ryzyko koncentracji działalności kredytowej.

6.5 Zabezpieczenia

Bank dopuszcza wszystkie rodzaje i formy prawne zabezpieczeń, akceptowane na gruncie prawa polskiego. Bank akceptuje, w szczególności, następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- blokady;
- zastawy;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje, jako szczególną formę zabezpieczenia;
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Bank dąży do ustanawiania zabezpieczeń w sposób adekwatny do ponoszonego ryzyka kredytowego i elastyczny w stosunku do potrzeb i możliwości Klientów. W ramach oferty dla Klientów, istnieją produkty udostępniane bez zabezpieczeń oraz takie, których dostępność ograniczona jest ustanowieniem zabezpieczenia. Zabezpieczenia mogą być ustanawiane w sposób łączny, co oznacza, że zabezpieczenie jednego kredytu mogą stanowić różne składniki majątkowe jednocześnie. Celem jest uzyskanie łącznej wartości zabezpieczenia na poziomie oczekiwanym przez Bank.

Proporcje między poziomem zaangażowania a wartością zabezpieczenia regulowane są za pomocą wskaźników LtV, uwzględniających różne rodzaje ryzyk, m.in. ryzyko utraty wartości zabezpieczenia, ryzyko kursowe, stóp procentowych, płynności lub inne właściwe dla danego rodzaju produktu. O wartości tych wskaźników klienci Banku informowani są podczas bieżących kontaktów z Bankierami lub w placówkach Banku.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kieruje się zasadą ostrożnej wyceny i przyjmuje wartość rynkową lub wartość możliwą (realną) do odzyskania w sytuacji zaspokojenia się z zabezpieczenia. Bank posiada odpowiednie narzędzia służące do weryfikacji wycen zabezpieczeń, w szczególności wykorzystuje wiarygodną bazę danych systemu AMRON oraz dane z EuroTax do wyceny pojazdów.

Wyceny zabezpieczeń proponowanych na zabezpieczenie wierzytelności kredytodawcy sporządzone są przez rzeczoznawców akceptowanych przez Bank, a lista tych rzeczoznawców jest aktualizowana przez Bank.

Bank monitoruje skuteczność ustanowienia zabezpieczeń poprzez:

- weryfikację kompletności oraz prawidłowości dokumentacji dotyczącej zabezpieczeń w tym:
 - potwierdzenie ustanowienia blokad na rachunkach w innych instytucjach przez te instytucje;
 - potwierdzenie przyjęcia do realizacji pełnomocnictw przez instytucje prowadzące rachunki Klienta, do których Bank ma pełnomocnictwo;
 - potwierdzenie wpisów w odpowiednich rejestrach/na rachunkach (księga wieczysta, rejestr sądowy, rejestr uczestników funduszu inwestycyjnego, konto depozytowe,

- rachunek inwestycyjny);
- potwierdzenie zawiadomienia dłużników wierzytelności;
- potwierdzenie przyjęcia cesji wierzytelności z polis ubezpieczeniowych przez ubezpieczycieli;
- potwierdzenie zgody małżonka, współników spółki osobowej;
- sprawdzenie ważności zabezpieczenia – w przypadku zabezpieczeń przyjmowanych na określony termin, realizowany jest proces odnowienia zabezpieczenia, np. polisa ubezpieczeniowa;
- weryfikację aktualnej wartości zabezpieczenia – przegląd zabezpieczeń realizowany jest nie rzadziej niż raz w roku, a w przypadku zabezpieczeń finansowych wartość jest monitorowana codziennie.

Bank ogranicza ryzyko związane z poszczególnymi zabezpieczeniami i dostawcami zabezpieczeń poprzez wyznaczanie limitów koncentracji, uwzględnianie bufora bezpieczeństwa ze względu na ryzyko kursowe i ryzyko płynności oraz stały monitoring zarówno skuteczności ustanowienia zabezpieczenia, jak również jego wartości w trakcie trwania okresu kredytowania.

Kwota pomniejszenia ekspozycji z tytułu zastosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego, zgodnie ze stosowaną przez Bank metodą kompleksową uznawania zabezpieczeń, wyniosła na koniec 2014 r. 357 mln zł. Ekspozycje zabezpieczone znalazły się w klasie ekspozycji wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej, ekspozycji wobec instytucji, ekspozycji wobec przedsiębiorców, ekspozycji detalicznych, ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach, ekspozycji przeterminowanych, a także innych ekspozycji. Kwota ekspozycji zabezpieczonych przez uznane zabezpieczenia na koniec 2014 r. wynosiła 1810 mln zł.

Na dzień 31.12.2014 r. Bank stosował ochronę kredytową w postaci przyjętych gwarancji (wartość ekspozycji zabezpieczonych gwarancjami wyniosła 943 mln zł) oraz nie stosował ochrony kredytowej w postaci kredytowych instrumentów pochodnych.

6.6 Proces analizy kredytowej

Badaniu zdolności kredytowej podlegają podmioty, które:

- wnoszą o produkty kredytowe;
- poręczają spłatę zobowiązań kredytowych udzielonych przez Bank;
- przystępują do długu;
- przejmują dług;
- tworzą z wnioskodawcą grupę wspólnego ryzyka ze względu na powiązania.

Proces kredytowy składa się z następujących faz:

- analizy kredytowej (w tym weryfikacji kryteriów odrzucenia i ocena ryzyka transakcji);
- podjęcia decyzji kredytowej;
- w przypadku pozytywnej decyzji kredytowej - podpisania umowy i uruchomienia środków;
- monitoringu Klienta i ekspozycji kredytowej.

Podstawą analizy kredytowej Klienta są: wniosek kredytowy; dostarczone przez Klienta dokumenty formalno-prawne; dokumenty dotyczące sytuacji finansowej Klienta; dokumenty dotyczące przedmiotu kredytowania oraz prawnych zabezpieczeń kredytu. Rodzaj dokumentów finansowych uzależniony jest od rodzaju źródeł dochodów uzyskiwanych przez Klienta Indywidualnego lub formy prawnej i rodzaju prowadzonej księgowości w przypadku Klienta Biznesowego.

Analiza kredytowa Klienta składa się z następujących etapów:

- weryfikacji kryteriów odrzucenia wniosku, m.in. weryfikacji Klienta w bazach wewnętrznych Banku i zewnętrznych takich jak: CBD-DZ, CBD-BR, BIK, BIG;
- oceny scoringowej/ratingowej;
- oceny zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym do obsługi zadłużenia Klienta wobec Banku sporządzona według wytycznych zawartych w szczegółowych metodykach kredytowania,
- analizy ryzyka transakcji,
- oceny rodzaju i jakości proponowanego prawnego zabezpieczenia transakcji,
- oceny ryzyka wpływu sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów powiązanych z grupy wspólnego ryzyka.

6.7 Scoring/Rating

Scoring kredytowy jest narzędziem wykorzystywanym w kształtowaniu indywidualnych decyzji kredytowych dla klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw. Rating kredytowy stanowi natomiast instrument wsparcia procesu podejmowania decyzji w segmencie przedsiębiorstw, które prowadzą pełną księgowość. Celami wdrożenia modeli scoringowych oraz ratingowych są:

- kształtowanie poziomu ryzyka kredytowego zgodnie z apetytem na ryzyko Banku poprzez uzyskanie ilościowej i jakościowej oceny zdolności kredytowej Klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu, wskutek wyeliminowania bądź zminimalizowania wpływu czynnika ludzkiego, a przez to zminimalizowanie kosztu zmaterializowania się ryzyka operacyjnego w tym zakresie;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych oraz zagwarantowanie większej skuteczności dokonywania ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy, zmniejszenie kosztów obsługi oraz poprawa jakości obsługi Klienta);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych poprzez zautomatyzowanie procesu;
- klasyfikacja Klientów ze względu na stopień związanego z nimi ryzyka, a tym samym umożliwienie wielowymiarowej oceny portfela i podejmowania efektywniejszych decyzji menedżerskich;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej oraz szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych (w szczególności pozwala to na szybszą diagnozę i eliminację potencjalnych nieprawidłowości), przeznaczonych do oceny ryzyka kredytowego Klientów segmentu biznesowego oraz Klientów indywidualnych.

Dodatkowo Bank korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe) takie jak:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Bank stosował oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej dla następujących klas ekspozycji:

- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji.

Bank dokonuje kwartalnego przeglądu aktualnych ocen wiarygodności kredytowej dostępnych na autoryzowanych stronach internetowych zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services) oraz w serwisie

Reuters. Aktualne oceny Bank wykorzystuje w procesie wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Kwoty ekspozycji kredytowych, którym Bank przypisał stopnie wiarygodności kredytowej na podstawie zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej, prezentuje poniższa tabela, gdzie 1 oznacza najwyższy stopień wiarygodności kredytowej, a 6 najniższy. Poniższe ekspozycje nie kwalifikowały się pod pomniejszenia z tytułu technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Stopień wiarygodności kredytowej	Ekspozycja bilansowa netto	Ekspozycja pozabilansowa netto
1	52 522	19 533
2	209 679	383 254
3	228	19 482
4	71	18
5	1 143	0

6.8 Identyfikacja ryzyka kredytowego

W regulacjach wewnętrznych Banku przyjęto szeroki zakres raportowania w odniesieniu do ryzyka kredytowego. W założeniu raportowanie jest narzędziem służącym do identyfikacji zagrożeń i sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku. Raportowanie odbywa się na poziomie każdego z obszarów identyfikacji ryzyka. Raporty przygotowywane są z miesięczną, tygodniową lub dzienną częstotliwością, w zależności od zdefiniowanego zapotrzebowania.

Bank identyfikuje zarówno czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego. Skoncentrowane są one w obrębie określonych obszarów funkcjonowania Banku:

- **Produkt** – w obszarze tym definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem, w sensie pojedynczego przypadku, jak również całego portfela kredytów;
- **Zabezpieczenia** – na tej płaszczyźnie weryfikacji poddana zostaje prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia, jego wartość i terminowość oraz poprawność sporządzania dokumentacji związanej z zabezpieczeniem. Istotne znaczenie dla ograniczenia ryzyka kredytowego ma także badanie sprawności wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego zabezpieczania wierzytelności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wierzytelności;
- **Klient** – w tym zakresie badaniu zostaje poddany pojedynczy Klient, jak również weryfikowane są wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów pod względem jakości tworzonego portfela;
- **Proces + regulacje** – weryfikacji zostaje poddana jakość oraz efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, jak również zgodność regulacji bankowych sterujących tymi procesami z przepisami zewnętrznymi;
- **Systemy** – w szczególności weryfikacji poddane zostają: system wspierający proces kredytowania oraz system wsparcia monitoringu i windykacji, a także efektywność ich zastosowania, jak również kompletność listy przypadków, dla których zaistniała konieczność ich wykorzystania;
- **Kanały dystrybucji** – sprawdzeniu poddana zostaje efektywność i szkodowość funkcjonowania przyjętych w Banku kanałów dystrybucji;
- **Pracownicy** – badaniu poddana zostaje prawidłowość stosowania polityki kompetencji oraz następuje rozpoznanie ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
- **Warunki zewnętrzne** - z czynników zewnętrznych szczególnemu badaniu zostają poddane: poziom rynkowych stóp procentowych; kursy walutowe; stopa bezrobocia; tempo wzrostu gospodarczego i produkcji sprzedanej oraz inne wskaźniki koniunktury;

- **Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym** – okresowa weryfikacja poprawności przyjętych, w systemie, założeń dotyczących prowadzonej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Każdy ze zdefiniowanych obszarów funkcjonowania Banku podlega szczegółowej analizie pod względem identyfikacji możliwych do wystąpienia ryzyk kredytowych.

6.9 Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego

Bank gromadzi informacje w celu:

- zapobiegania ewentualnym zjawiskom przestępczym;
- unikania sytuacji udzielenia kredytu osobie już niewypłacalnej;
- wykonania analizy oraz oceny zdolności kredytowej Klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym;
- wykonania monitoringu sytuacji na rachunkach Klienta;
- wykonania monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta;
- wykonania monitoringu homogenicznie wyodrębnionej części portfela;
- zbadania efektywności procesów;
- zbadania dochodowości procesów (w tym kalkulacja kosztów przeprowadzonych procesów);
- zbadania szkodowości portfeli kredytowych dla zdefiniowanych podportfeli Banku.

Dane służące do pomiaru ryzyka kredytowego czerpane są z różnych systemów, zarówno wewnętrznych systemów Banku, jak i baz zewnętrznych. W szczególności informacje pochodzą z:

- wewnętrznych, bankowych baz danych – głównym źródłem danych jest hurtownia danych, która gromadzi informacje z:
 - systemu centralnego;
 - systemu do weryfikacji kredytowej;
 - systemu scoringowego;
 - systemu ratingowego;
 - systemu wsparcia monitoringu i windykacji;
 - repozytorium dokumentów;
- dostępnych źródeł zewnętrznych, w tym z baz Biura Informacji Kredytowej, Biura Informacji Gospodarczej, Centralnej Bazy Danych – Bankowy Rejestr, Centralnej Bazy Danych – Dokumenty Zastrzeżone.

Pomiar ryzyka odbywa się - zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku - w odniesieniu do najważniejszych obszarów identyfikacji ryzyka, m.in. dla poszczególnych produktów, ustanowionych zabezpieczeń, procesów, procedur i zasad funkcjonowania systemów, w odniesieniu do wszystkich kanałów dystrybucji i warunków zewnętrznych. Pomiar ryzyka realizowany jest także w oparciu o system limitów koncentracji w odniesieniu do branż i podmiotów.

6.10 Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw

Bank kształtuje politykę odpisów i rezerw na należności w postaci kredytów i pożyczek zgodnie z wymogami MSR i MSSF ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji R Komisji Nadzoru Finansowego. Bank bada wszystkie ekspozycje kredytowe pod względem utraty wartości poprzez monitoring i rejestrację zdarzeń uznanych za świadczące o utracie wartości. Dla ekspozycji, w odniesieniu do których takie zdarzenie wystąpiło i które Bank uznaje za indywidualnie znaczące, przeprowadzana jest przez eksperta indywidualna analiza pod kątem szacowania wartości ekspozycji możliwej do odzyskania ze szczególnym uwzględnieniem

szacowanych odzysków z egzekucji zabezpieczeń. Wartości ekspozycji możliwe do odzyskania, które nie są indywidualnie znaczące i dla których można wyodrębnić grupy homogeniczne pod względem ryzyka, wyznaczana jest zgodnie z obowiązującym w Banku modelem wyceny grupowej. W przypadku stwierdzenia, iż wartość ekspozycji nie jest możliwa do odzyskania w kwocie odpowiadającej wycenie bilansowej składnika aktywów, tworzony jest odpis aktualizujący, w wysokości równej różnicy wartości księgowej składnika aktywów i jego wartości godziwej, który stanowi koszt Banku.

Bank tworzy odpisy na poniesione lecz niezareportowane straty szacowane względem całego portfela ekspozycji, dla których nie stwierdzono utraty wartości na poziomie pojedynczej ekspozycji. Odpis ten szacowany jest z wykorzystaniem wewnętrznego modelu, który uwzględnia charakterystyki wyodrębnionych przez Bank homogenicznych grup należności oraz stopień zabezpieczenia kredytów. Parametry modelu zostały oszacowane na podstawie dostępnych danych historycznych oraz korekty eksperckiej.

Na dzień 31 grudnia 2014 r.:

- odpis na poniesione lecz niezareportowane straty wyniósł 99 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek. Odpis oszacowano względem portfela należności niepozostających w utracie wartości z wykorzystaniem wewnętrznego modelu obowiązującego w Banku. Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- odpis aktualizujący na należności w utracie wartości wyniósł 1 191 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek oraz 6,5 mln zł w odniesieniu do instrumentów finansowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Odpis oszacowano z wykorzystaniem analizy scenariuszowej (wycena indywidualna) oraz modelu statystycznego (wycena grupowa). Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje zabezpieczone stanowiły 45,5% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 238 mln zł. Przez ekspozycje zabezpieczone rozumie się te pozycje, do których przypisane są zabezpieczenia i wg szacunków Bank będzie mógł się z nich zaspokoić do wysokości całości lub części zaangażowania;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje przeterminowane stanowiły 74% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 1 134 mln zł. Przez ekspozycje przeterminowane rozumie się ekspozycje, dla których opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni.

Dodatkowo ekspozycje dzielone są na kategorie należności: normalna; pod obserwacją; poniżej standardu; wątpliwa; stracona zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw. Automatyczne wyznaczenie kategorii należności odbywa się w codziennie na podstawie przesłanek zarejestrowanych w systemie centralnym Banku.

6.11 Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych

Wszystkie ekspozycje kredytowe Klientów Indywidualnych oraz Biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych.

Przegląd ekspozycji obejmuje następujące obszary:

- klient, w szczególności w zakresie:
 - zdolności kredytowej (w tym ewentualnego wpływu potencjalnych zmian kursów walut i stóp procentowych na zdolność kredytową);
 - pojawienia się sygnałów sugerujących, iż w przyszłości Klient ten może mieć problemy z prawidłową realizacją swoich zobowiązań;
 - dodatkowo, w przypadku Klienta Biznesowego:

- i. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej;
- ii. powiązań kapitałowo-organizacyjnych klientów;
- iii. branży;
- iv. inspekcji klienta;
- poszczególne produkty kredytowe, w szczególności w zakresie:
 - adekwatności wpływów na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy;
 - utylizacji przyznanego limitu na karcie kredytowej, limitu odnawialnego w rachunku;
 - możliwości odnowienia karty kredytowej;
 - terminowości spłat;
- umowy kredytowe, w szczególności w zakresie:
 - wykorzystania kredytu w przypadku kredytów transzowych;
 - realizacji szczegółowych warunków umowy/porozumienia (kowenanty umowne);
 - monitorowania ustanowienia zabezpieczenia;
- zabezpieczenia, w szczególności w zakresie:
 - wartości przyjętych zabezpieczeń;
 - adekwatności przyjętych zabezpieczeń;
 - odnowienia zabezpieczenia;
- odpisy aktualizujące oraz rezerwy, w szczególności w zakresie:
 - prawidłowości tworzenia i rozwiązywania odpisów aktualizujących wartość zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości w oparciu o zidentyfikowane przesłanki;
 - prawidłowości tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych, w tym weryfikacji poprawności ujednociania kategorii należności oraz wyznaczania wysokości rezerwy z uwzględnieniem wartości pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów.

6.12 Podstawowe informacje o monitorowaniu ryzyka kredytowego

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2014r.

KLASA EKSPOZYCJI	ŁĄCZNA KWOTA EKSPOZYCJI	ŚREDNIA KWOTA EKSPOZYCJI*
Rządy i banki centralne	4 208 722	3 799 397
Podmioty sektora publicznego	2 019	561
Instytucje	1 121 491	950 648
Przedsiębiorcy	5 320 213	5 832 735
Detaliczne	12 084 886	11 260 438
Zabezpieczone na nieruchomościach	12 629 469	11 477 459
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 190 649	1 854 838
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 322	20 587
Ekspozycje kapitałowe	684	4 590
Inne pozycje	1 409 344	1 229 173
RAZEM	38 969 799	36 430 426

* Średnia kwota ekspozycji została obliczona jako średnia arytmetyczna wartości ekspozycji z poszczególnych kwartałów 2014r.

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2014r. – okresy zapadalności.

KLASA EKSPOZYCJI								tys. zł
	<=3M	>3M<=6M	>6M<=1Y	>1Y<=2Y	>2Y<=5Y	>5Y<=1Y	>10Y	Bez określonego terminu*
Rządy i banki centralne	1 229 264	105 007	774 338	407 641	1 246 112	446 360	0	0
Podmioty sektora publicznego	120	0	1 899	0	0	0	0	0
Instytucje	602 797	17 203	89 470	114 003	209 056	88 962	0	0
Przedsiębiorcy	401 055	639 292	1 257 942	413 515	1 504 083	793 348	310 978	0
Detaliczne	495 081	610 457	1 316 633	1 025 138	2 292 445	4 046 755	2 298 377	0
Zabezpieczone na nieruchomościach	257 391	653 371	948 579	1 512 232	1 393 706	1 725 427	6 138 763	0
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	1 067 452	234 948	122 644	180 650	186 248	205 630	193 077	0
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	2 322
Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	684
Inne pozycje	0	0	0	0	0	0	0	1 409 344
RAZEM	4 053 160	2 260 278	4 511 505	3 653 179	6 831 650	7 306 482	8 941 195	1 412 350

*pozycje, które nie posiadają określonego terminu zapadalności m.in. środki trwałe

Rozkład geograficzny ekspozycji nie jest prezentowany z uwagi na nieistotny udział kontrahentów spoza Polski.

Struktura branżowa ekspozycji bilansowej w rozbiu na istotne klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. (dotyczy tylko Klientów Biznesowych):

BRANŻA/KLASA EKSPOZYCJI	tys. zł							
	Detaliczne		Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		Zabezpieczone na nieruchomościach		Przedsiębiorcy	
	w tym MŚP:		w tym MŚP:		w tym MŚP:		w tym MŚP:	
BUDOWNICTWO	64 132	64 132	170 595	114 167	978 900	962 791	138 392	103 180
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	13 790	13 790	1 836	1 836	22 931	22 931	13 230	9 549
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	24 101	24 101	3 547	3 545	7 587	7 587	279 716	214 459
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	51 013	51 013	15 369	15 369	219 704	219 704	0	0
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	35 562	35 562	34 974	13 535	97 401	96 268	57 129	31 401
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	3 477	3 477	304	304	17 195	17 195	0	0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	45 770	45 770	104 928	104 928	2 013 413	2 013 413	72 732	72 732
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	18 399	18 399	46 745	46 744	266 076	266 076	271 342	18 575
EDUKACJA	8 263	8 263	1 148	1 148	46 881	19 157	0	0
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	7 773	7 773	115 802	8 154	13 788	6 788	9 129	6 301
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	458 922	458 922	361 106	222 474	717 856	704 073	443 908	290 176
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	46 569	46 569	3 433	3 433	179 670	178 371	138 475	136 749
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	28 952	28 952	11 001	11 001	90 283	90 283	9 904	8 772
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	6 943	6 943	511	511	18 308	18 308	3 011	3 011
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	267 556	267 556	248 221	113 200	903 981	588 779	660 754	222 404

ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	9 533	9 533	31 044	16 020	16 205	5 567	54 237	54 237
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	143 454	143 454	21 886	21 884	78 392	74 576	47 122	37 429
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	14 539	14 539	54	54	48 269	48 269	208 415	159 459
RAZEM	1 248 748	1 248 748	1 172 504	698 307	5 736 840	5 340 136	2 407 496	1 368 434

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy (noty 15 i 49) zaprezentowane zostały dane liczbowe w zakresie struktury kredytów i pożyczek oraz podstawowe parametry jakości portfela kredytowego m.in:

- Kredyty nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości, łącznie z podziałem ekspozycji wg wewnętrznych klas ryzyka,
- Kredyty przeterminowane wg terminów opóźnia w spłacie w podziale na bez rozpoznanej i z rozpoznaniem utraty wartości,
- Zmiany stanu odpisów aktualizujących,
- Wielkość i struktura należności objętych restrukturyzacją.

6.13 Ekspozycje kapitałowe

Udział ekspozycji kapitałowych uwzględnionych w portfelu bankowym jest nieistotny, wynosi jedynie 0,002% ekspozycji. Wartość księgowa tej pozycji nie różni się od wartości godziwej i wg stanu na 31.12.2014 roku wyniosła 684 tys. zł., a wymóg z tego tytułu 54 tys. zł.

6.14 Aktywa obciążone

Poniżej w tabeli zaprezentowane zostały informacje dotyczące aktywów obciążonych. Dany składnik aktywów traktowany jest jako obciążony wtedy gdy został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Aktywa	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
Kredyty na żądanie	0	x	3 405 104	X
Instrumenty udziałowe	0	0	5 734	5 734
Dłużne papiery wartościowe	1 039 192	1 039 192	2 528 035	2 528 035
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	153 458	x	21 478 807	X
Inne aktywa	0	x	1 557 748	X
Razem	1 192 650	1 039 192	28 975 428	2 533 769

7. Ryzyko rynkowe

7.1 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Najważniejszym celem, w kontekście zarządzania ryzykiem rynkowym, jest zarządzanie ekspozycjami ryzyka Banku w taki sposób, aby oszacowana wartość związanymi z nimi i możliwymi do wystąpienia stratami mieściła się w granicach limitów przyjętych przez organa decyzyjne Banku.

Ryzyko rynkowe definiuje się jako prawdopodobieństwo poniesienia potencjalnej straty przez Bank, gdy zaistnieją niekorzystne zmiany cen rynkowych (ceny akcji, kursy walutowe, krzywe rentowności), czynników rynkowych (zmiennosc wycen instrumentów finansowych, korelacja zmian cen pomiędzy poszczególnymi instrumentami), a także zachowań klientów (zrywalność bazy depozytowej, wcześniejsze spłaty kredytów).

Uwzględniając najważniejsze typy ryzyka, których źródło stanowią aktywa finansowe, można wyodrębnić ryzyko rynkowe, obejmujące swym zakresem ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko płynności.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym zakłada realizację m.in. następujących celów:

- znaczące ograniczenie zmienności wyniku oraz zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku;
- kształtowanie optymalnej, pod względem rentowności i potencjalnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału, struktury aktywów i pasywów (księga bankowa);
- dostarczanie klientom podstawowych produktów skarbowych wspomagających zarządzanie ryzykiem związanym z prowadzeniem ich działalności (cel zabezpieczający);
- zapewnienie wypłacalności oraz pełnej dostępności płynnych środków w każdym momencie działania oraz przy założeniu zaistnienia negatywnych scenariuszy rynkowych;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem rynkowym oraz wysokością kapitałów własnych utrzymywanych w tym celu;
- zabezpieczenie przed ryzykiem rynkowym i jego ograniczenie.

Strategia, metody ograniczenia ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń stosowane przez Bank w 2014 r. w ramach polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka zostały szczegółowo opisane w niniejszym dokumencie w punktach 6.1 – 6.9.

Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka rynkowego:

- kursy walutowe;
- indeksy stóp procentowych;
- ceny akcji;
- ceny towarów;
- spread kredytowy związany z ratingiem danego emitenta;
- parametry zmienności opcji.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym i obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka rynkowego. Ponadto dotyczy kontroli transakcji skarbowych poprzez ustalanie i weryfikację zasad ich zawierania, organizacji i wyceny.

W Banku funkcjonuje system limitów dla działalności obciążonej ryzykiem rynkowym obejmujący wszystkie w/w czynniki ryzyka. Dodatkowo, poprzez funkcjonujące w Banku wymagania jakościowe, związane z procesem zarządzania ryzykiem (system kontroli wewnętrznej, wdrażanie nowych produktów, analiza ryzyka prawnego, analiza ryzyka operacyjnego), ograniczane są również ryzyka nie kwantyfikowalne, związane z prowadzeniem działalności skarbowej. W Banku funkcjonuje system limitów, który, zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi i wymaganiami Komisji Nadzoru Finansowego, obejmuje wszystkie istotne czynniki dotyczące ryzyka rynkowego.

W Banku funkcjonują trzy rodzaje limitów, różniące się co do zakresu oraz sposobu funkcjonowania:

- limity podstawowe, obejmujące zbiorcze kategorie ryzyka na najwyższym poziomie agregacji (portfeli lub ryzyk) i ustanawiane decyzją Rady Nadzorczej w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami;

- limity uzupełniające, ustanawiane przez Zarząd Banku, w odniesieniu do pojedynczych kategorii ryzyka lub portfeli i mające na celu zaadresowanie szczegółowych aspektów ryzyka. Limity te mają również na celu uniknięcie koncentracji ryzyka pochodzącego z określonego rynku;
- limity stress-test ograniczające maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko, które są wprowadzane decyzją Zarządu Banku.

Limity obowiązują w każdym momencie prowadzenia działalności Banku (również w trakcie dnia), niezależnie od częstotliwości weryfikowania i raportowania poziomu ich wykorzystania.

Przekroczenia limitów nie są dopuszczalne i w żadnym wypadku nie mogą wynikać ze świadomej decyzji lub działań osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem rynkowym. Sposób postępowania na wypadek ewentualnych przekroczeń limitów określają Zasady Zarządzania Ryzykiem Rynkowym (natychmiastowa rekomendacja dla Zespołu Transakcji Międzybankowych związana z usunięciem przekroczenia limitu, natychmiastowa informacja dla Komitetu ALCO, informacja na następnym posiedzeniu Rady Nadzorczej).

Jednostka odpowiedzialna za raportowanie przekroczeń limitów (Departament Ryzyka Finansowego), formułuje również zalecenia odnośnie sposobu dalszego postępowania. Właściciel limitu (Rada Nadzorcza, ALCO) może podjąć decyzję w zakresie zaakceptowania czasowego przekroczenia limitu lub też zlecić wprowadzenie procedur uniemożliwiających wystąpienie przekroczenia limitu w przyszłości.

7.2 Stosowane modele i miary ryzyka

Wielkość punktu bazowego (BPV – basis point value)

Wielkość bpv określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji / pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości bpv mierzone są w każdym punkcie krzywej oraz w odniesieniu do każdej waluty.

Zmienność wyniku odsetkowego (NII – net interest income)

Zmienność wyniku odsetkowego w odniesieniu do zmiany krzywej dochodowości (w jednym jej punkcie lub na całej długości) mierzona jest przy pomocy wrażliwości wyniku odsetkowego. Miara ta agreguje wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy wszystkich pozycji w Banku, biorąc pod uwagę formułę przeszacowania transakcji, jej bieżące oprocentowanie oraz założenia odnośnie sposobu zachowania Banku w odniesieniu do indeksów odsetkowych zarządzanych przez Bank. Standardowo wrażliwość wyniku odsetkowego mierzona jest w odniesieniu do bieżącej pozycji stopy procentowej i przy założeniu określonego scenariusza rozwoju stóp procentowych w przyszłości, możliwe jest jednak przeprowadzenie symulacji w odniesieniu do prognozowanych zmian w bilansie (wolumenach i strukturze) Banku.

Zmienność wyniku odsetkowego nie obejmuje wpływu zmian stóp procentowych na wyniki wykraczające poza horyzont prognozy, stąd też nie stanowi miary całkowitej (ekonomicznej) ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Wartość ekonomiczna kapitału definiowana jest jako różnica wartości bieżącej (rynkowej) aktywów i pasywów i określa rynkową wartość zobowiązania Banku wobec akcjonariuszy. Zmiana wartości ekonomicznej kapitału określa wpływ zmian krzywej dochodowości na wartość bieżącą aktywów i pasywów. Miara ta uwzględnia wszystkie przyszłe przepływy, stąd też jest całkowitą (ekonomiczną) miarą ryzyka stopy procentowej Banku. Wrażliwość

wyniku odsetkowego, mierzona w długich okresach, podaje wartości zbliżone do zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

Model wartości zagrożonej (VaR)

Wartość VaR określa poziom strat, których przekroczenie w danym okresie (horyzont czasowy) nie powinno wystąpić z określonym, wysokim prawdopodobieństwem (poziom ufności). Bank oblicza wielkość VaR, w odniesieniu do wszystkich liniowych czynników ryzyka, stosując metodę wariacji-kowariancji. Przyjęty został dziesięciodniowy horyzont utrzymywania pozycji oraz 99% poziom ufności. Szczegółowy opis modelu VaR zawarty został w regulacjach wewnętrznych Banku. Na potrzeby szacowania VaR ryzyka rynkowego Bank wykorzystuje moduł analityczny systemu skarbowego. Jest to parametryczny model VaR zgodny z metodologią JP Morgana (RiskMetrics). Przeliczanie dziesięciodniowego VaR na jednoroczny wyznacza się poprzez przemnożenie wartości przez pierwiastek różnicy czasu (250 dni – przybliżona liczba dni sesyjnych w roku).

Miary ryzyka dla opcji

Ryzyko opcji mierzone jest poprzez standardowe miary odnoszące się do wrażliwości (pochodnych cząstkowych) wartości opcji w odniesieniu do poszczególnych czynników mających wpływ na wycenę opcji, takich jak: ceny instrumentu bazowego (Delta); zmienności (Vega); stopy procentowej (Ro) oraz czasu (Theta).

7.3 Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego

W obrębie poszczególnych funkcji istnieje jasny rozdział kompetencji i odpowiedzialności oraz zasad, określonych wewnętrznymi regulacjami. Komórką bezpośrednio odpowiedzialną za zarządzanie i kontrolę ryzyka rynkowego jest Departament Ryzyka Finansowego.

Rolą Departamentu Ryzyka Finansowego (DRF) jest monitorowanie oraz definiowanie sposobu, w jaki realizowane są poszczególne polityki zarządzania ryzykiem rynkowym. Ponadto DRF odpowiada za:

- analizę i raportowanie profilu ryzyka rynkowego Banku;
- rekomendowanie bieżących działań związanych z zarządzaniem ryzykiem księgi bankowej, w tym portfeli modelowych;
- gwarantowanie jednolitej terminologii i metod używanych w Banku w odniesieniu do ryzyk finansowych;
- wyznaczanie wielkości kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka rynkowego;
- wspieranie oraz obsługa działalności ALCO;
- tworzenie wszelkich regulacji definiujących proces zawierania transakcji skarbowych na rynku międzybankowym i z klientami Banku;
- tworzenie wzorów dokumentacji używanej w transakcjach z klientami;
- koordynowanie procesu wprowadzania nowych produktów skarbowych i ocena ryzyka związanego z nowym produktem;
- rozwój systemu limitów i narzędzi służących do ich obliczania.

Zawieranie transakcji skarbowych z klientami Banku leży w gestii Departamentu Skarbu, natomiast wyłączne prawo do zawierania transakcji na rynku międzybankowym należy do Zespołu Transakcji Międzybankowych.

Należy podkreślić, że Zespół Transakcji Międzybankowych posiada wyłączne kompetencje do utrzymywania otwartych pozycji ryzyka rynkowego w ramach księgi handlowej, oraz zawierania transakcji skarbowych na rachunek własny Banku. Celem zawierania transakcji może być zarządzanie ryzykiem pozycji portfela handlowego w ramach ustanowionych limitów oraz realizacja polityki w zakresie zarządzania ryzykiem księgi bankowej prowadzonej w ramach ustanowionych limitów.

Za niezależność bieżącej kontroli wewnętrznej działalności skarbowej, w tym rozliczania transakcji, odpowiedzialny jest Departament Operacji. Departament Operacji funkcjonuje jako jednostka w pełni niezależna od Departamentu Skarbu. Dodatkowo, szczelność i dokładność nadzoru sprawowanego przez Departament Operacji jest podstawą do ograniczenia ryzyka operacyjnego związanego z działalnością skarbową Banku.

Nadzór nad wyżej wymienionymi jednostkami Banku został rozdzielony do szczebla Członka Zarządu, co stanowi dodatkowy czynnik gwarantujący niezależność ich działania. Pełna struktura organizacyjna oraz podział kompetencyjny zostały szczegółowo zdefiniowane przez Zarząd Banku w Regulaminie Organizacyjnym Centrali. Poza wymienionymi wyżej komórkami organizacyjnymi, w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym aktywną rolę odgrywają Rada Nadzorcza i Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), sprawuje bieżącą kontrolę nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, w tym ryzykiem płynności. Podejmuje wszelkie decyzje z tym związane, o ile nie zostały one uprzednio zakwalifikowane do wyłącznych kompetencji Zarządu bądź Rady Nadzorczej.

Do obowiązków ALCO należy m.in.:

- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem ryzykiem rynkowym, zarówno związanym z księgą handlową, jak i księgą bankową, w tym wydawanie decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem dotyczącym obu ksiąg bankowych;
- akceptacja limitów operacji Banku na rynkach pieniężnych i kapitałowych;
- sprawowanie bieżącej kontroli nad zarządzaniem płynnością w Banku, zarówno związanej z księgą handlową, jak i księgą bankową;
- zlecenie działań związanych z pozyskaniem źródeł finansowania działalności Banku oraz nadzór nad realizacją Planu Finansowania;
- wydawanie decyzji w zakresie zarządzania Portfelami Modelowymi.

Podstawowe założenia strategii zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku, przewidzianym w danym okresie budżetowym, przybierają formę Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami, opracowywanej przez Departament Ryzyka Finansowego i przedstawianej przez Zarząd do akceptacji Radzie Nadzorczej. Polityka przedstawiana jest Radzie Nadzorczej w ramach akceptacji budżetu rocznego i obowiązuje do momentu jej następnej aktualizacji.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem, m.in.:

- określając corocznie strategię Banku w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym poprzez akceptację Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- akceptując strategię zarządzania ryzykiem rynkowym Banku, w tym głównych limitów ryzyka;
- kontrolując zgodność polityki Banku, w zakresie podejmowania ryzyka, ze strategią i planem finansowym Banku poprzez dokonywanie regularnego przeglądu profilu ryzyka rynkowego Banku na podstawie otrzymywanych raportów;

- rekomendując działania skierowane na zmianę profilu ryzyka Banku.

Zarząd Banku odpowiedzialny jest m.in. za:

- nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem rynkowym, monitorowanie i sprawozdawanie na temat ryzyka rynkowego;
- określanie odpowiedniej organizacji oraz podziału zadań w zakresie zawierania transakcji skarbowych;
- akceptację polityk i instrukcji regulujących zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku oraz sprawne funkcjonowanie systemów identyfikacji;
- wyznaczanie limitów szczegółowych dla ograniczenia ryzyka Banku oraz zapewnienie odpowiedniego mechanizmu ich monitorowania i powiadamiania o przekroczeniach.

Stosowane instrumenty ograniczania ryzyka zabezpieczają przed koncentracją ryzyka rynkowego Banku.

7.4 Raportowanie ryzyka rynkowego

W zakresie ryzyka rynkowego DRF sporządza:

- informację zbiorczą na temat ryzyka rynkowego dla Zarządu i Rady Nadzorczej, zawierającą szczegółowy opis profilu ryzyka Banku, omówienie wyników zarządzania aktywami i pasywami oraz przedstawienie poziomu wykorzystania limitów - minimum kwartalnie;
- raport na temat ryzyka rynkowego dla Komitetu ALCO, prezentowany na każdym regularnym posiedzeniu zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie Komitetu;
- bieżące raporty zarządcze na temat wykorzystania limitów ryzyka rynkowego, zgodnie z określoną częstotliwością monitorowania limitów;
- raporty ad hoc wg zapotrzebowania określonego przez kierownictwo Banku.

ALCO może określić dodatkowe potrzeby raportowe w odniesieniu do pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym. Raportowanie ryzyka rynkowego przybiera ponadto formę kwartalnej informacji zbiorczej na temat ryzyka rynkowego, której odbiorcami są Zarząd i Rada Nadzorcza, gdzie zawarty będzie szczegółowy opis profilu ryzyka Banku oraz przedstawienie poziomu wykorzystania limitów.

7.5 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej zdefiniowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze bankowej Bank przywiązuje szczególną wagę do analizy specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania określane jako ryzyko zmiany wyniku odsetkowego Banku spowodowane różnicami w terminach zmiany stóp procentowych dla pozycji aktywów i pasywów, przy czym stosowane w Banku zasady mapowania przepływów pieniężnych na potrzeby pomiaru w/w ryzyka określają sposób postępowania w przypadku:

- rachunków/pozycji o ustalonym terminie i harmonogramie spłaty oddzielnie dla stopy stałej oraz zmiennej – przepływy mapowane zgodnie z harmonogramem spłaty oraz terminami najbliższego przeszacowania stopy procentowej;
 - rachunków/pozycji o nieustalonym terminie i harmonogramie spłaty – przepływy mapowane na podstawie szacowanego terminu spłaty (zgodnego z założeniami stosowanymi do modelowania ryzyka płynności) oraz wg wyznaczonego poziomu elastyczności oprocentowania produktu w odniesieniu do zmian stóp rynkowych;
 - pozycji pochodnych – mapowanie przepływów zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Część III Tytuł IV);
 - przepływy z tytułu kredytów i depozytów uwzględniane są w pełnej wysokości tzn. bez uwzględnienia wcześniejszych spłat;
- ryzyko bazowe, określone jest jako wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
 - ryzyko opcji, oznacza ryzyko związane ze spadkiem wyniku odsetkowego Banku w przypadku wycofania się klienta z danej transakcji przed kontraktowym okresem zapadalności (wcześniejszą spłatą kredytu, zerwaniem depozytu);
 - modelowanie rachunków o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalane przez Bank (np. dla depozytów bieżących);
 - wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwały).

Pomiaru ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej i kontroli wykorzystania przyjętych limitów dokonuje codziennie Departament Ryzyka Finansowego Raport z analizy ryzyka stopy procentowej jest prezentowany Komitetowi ALCO w cyklach miesięcznych oraz Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej kwartalnie.

Jedną z metod szacowania ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej jest wyznaczanie wielkości BPV. Wielkość BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji / pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzone są w każdym punkcie krzywej oraz w odniesieniu do każdej waluty. Oszacowanie BPV na koniec 2014 r. przedstawia poniższa tabela.

Waluta (tys. zł)	Do 6 mies.	6 mies.-1 rok	1 rok -3 lata	3 -5 lat	5 -10 lat	10 -15 lat	Łącznie
PLN	-48.6	44.5	393.7	-202.0	-3.0	0.0	184.6
EUR	-17.5	-11.8	-12.8	11.6	0.1	0.0	-30.4
USD	9.9	6.9	2.0	0.0	0.0	0.0	18.7
CHF	0.2	-0.5	-1.3	0.0	0.0	0.0	-1.6
GBP	1.0	0.8	0.3	0.0	0.0	0.0	2.1
INNE	-1.0	-2.0	-2.7	0.0	0.0	0.0	-5.7
Razem	-56.0	37.8	379.2	-190.4	-2.9	0.0	167.7

Statystyka BPV za okres styczeń – grudzień 2014 r.

Księga (tys. zł)	Min	Średnia	Max
Księga bankowa	-724.26	-283.63	-20.42
Księga handlowa	-39.68	-11.50	14.76
ALCO	9.79	271.13	532.71
Razem	-463.00	-24.00	473.29

Kolejną miarą ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank jest wyliczana w cyklach miesięcznych zmienność wyniku odsetkowego w odniesieniu do zmiany krzywej dochodowości. Miara ta agreguje wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy wszystkich pozycji w Banku, biorąc pod uwagę formułę przeszacowania stopy procentowej dla transakcji, wysokość jej bieżącego oprocentowania oraz założenia odnośnie sposobu zachowania Banku w odniesieniu do indeksów odsetkowych zarządzanych przez Bank. Bank w kalkulacji zmienności wyniku odsetkowego przyjmuje dwa scenariusze: natychmiastowy wzrost oraz spadek stóp procentowych o 100 pb oraz ich utrzymanie się na tym samym poziomie przez okres 12 miesięcy.

Na koniec 2014 r. zmienność rocznego wyniku odsetkowego wyznaczono na następującym poziomie:

Zmiana wyniku odsetkowego		
Scenariusz	+100 pb	-100 pb
Zmiana wyniku	10,864.7	-54,565.6

Jednocześnie w celu szacowania poziomu ryzyka stopy procentowej Bank stosuje opisany wyżej model wartości zagrożonej (VaR). Mierzony tą metodą kapitał ekonomiczny na pokrycie ww. rodzaju ryzyka na koniec roku 2014 prezentuje poniższa tabela (99% VaR o horyzoncie 250 dni).

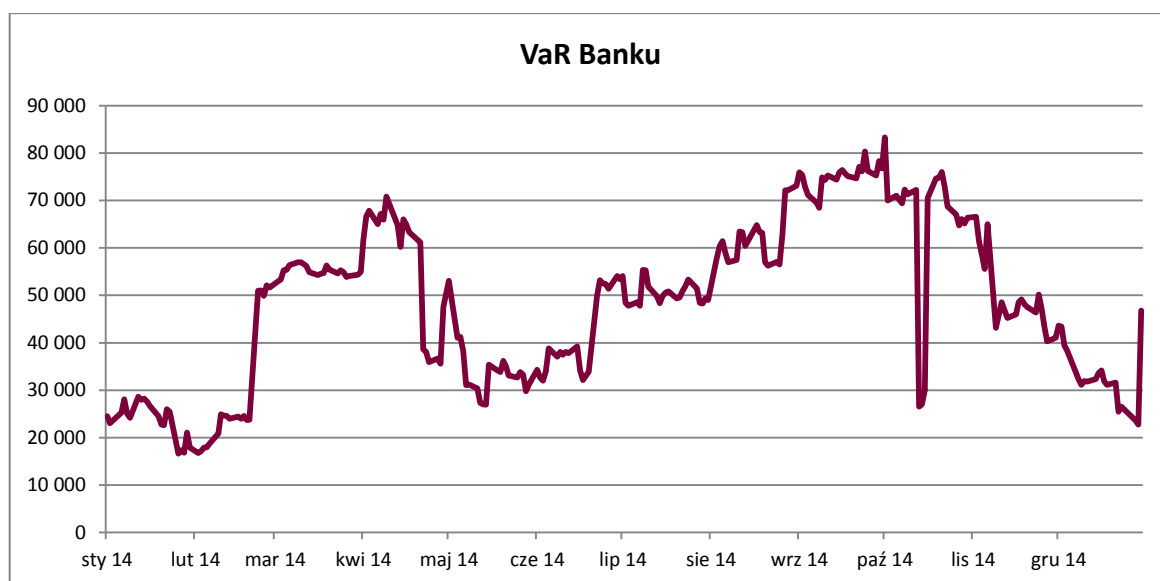
Księga	VaR
Księga bankowa	43 850
Księga handlowa ¹	7 590
Razem²	46 755

Statystyka VaR za okres styczeń – grudzień 2014 r.

Księga (tys. zł)	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	14,650	46,473	78,744
Księga handlowa	3,555	8,650	14,566
Razem	16,632	48,290	83,291

¹ VaR księgi handlowej zawiera prezentowany powyżej VaR z tytułu ryzyka walutowego.

² j. w.

Limity ryzyka stopy procentowej w Banku obejmują wpływ zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy, jak również wartość ekonomiczną kapitału Banku. Wykorzystanie limitu zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy zmianie stóp procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach +/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, zaś pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) wg stanu na koniec grudnia 2014 r. przedstawiono poniżej.

Scenariusz	+400/+100	+100/+400	200	-200	-100/-400	-400/-100
Waluta						
PLN	-87 500	-40 539	-51 364	53 357	39 564	57 869
EUR	-13 372	-6 139	-7 900	791	791	791
USD	6 571	2 195	3 544	- 842	- 842	- 842
CHF	- 315	- 180	- 200	- 23	- 23	- 23
GBP	1 334	434	714	- 246	- 246	- 246
Pozostałe	- 602	- 261	- 350	84	90	70
Razem	-93 885	-44 490	-55 556	53 122	39 335	57 620

Ryzyko stopy procentowej jest transferowane z jednostek biznesowych do Zespołu Transakcji Międzybankowych będącego centralną i wyłączną jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej (w ramach określonej polityki oraz limitów).

Wyceniając portfel papierów wartościowych emitentów innych niż rządowi Bank dodatkowo uwzględnia wpływ oceny emitenta i emisji w postaci spreadu na ryzyko kredytowe. Spread ten wyznaczany jest standardowo poprzez porównanie ceny z rynku pierwotnego (lub momentu zakupu papieru wartościowego) i kalkulowanej wówczas wyceny papieru wartościowego przy pomocy krzywej stóp procentowych odpowiedniej dla segmentu rynkowego. Spread podlega okresowej aktualizacji, jednak nie rzadziej niż w odstępach kwartalnych. Spread podlega również aktualizacji w okresach wystąpienia wiarygodnych kwotowań rynkowych, bądź pozyskania cen z transakcji o porównywalnym wolumenie. Wysokość spreadu ulega również zmianie na podstawie informacji o zmianie standingu finansowego emitenta papieru uzyskanych w trakcie monitoringu sytuacji kredytowej emitenta.

7.6 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe zdefiniowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na wyniki Banku w perspektywie długookresowej, który może mieć miejsce poprzez przewalutowanie przyszłych przychodów i kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być narażone na ryzyko walutowe i co za tym idzie, podejmowanie takich przedsięwzięć, które ograniczałyby, w sposób maksymalny, ewentualne straty poniesione z tytułu tego ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego Banku, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem walutowym Bank zobowiązany jest do monitorowania wielkości i skali zajmowanych pozycji walutowych oraz dokonania pomiaru ryzyka na podstawie stosowanego modelu wartości zagrożonej, w ramach uchwalonych limitów. Uzupełnieniem do stosowanych limitów są dokonywane w Banku okresowe analizy potencjalnych scenariuszy, które mają na celu dostarczenie informacji o narażeniu Banku na ryzyko walutowe w sytuacji szokowych zmian kursów walutowych. Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się m.in. poprzez nałożenie limitów i wartości progowych na ryzyko.

Całość ryzyka walutowego związanego z pozycjami księgi bankowej transferowane jest do Departamentu Transakcji Międzybankowych i zarządzane w ramach limitów ustanowionych dla księgi handlowej. Portfele księgi bankowej nie utrzymują otwartych pozycji walutowych.

W celu pomiaru ryzyka walutowego Bank stosuje model wartości zagrożonej (VaR - Value at Risk). Model VaR definiowany jest jako potencjalna wartość straty na utrzymywanych pozycjach walutowych związanych ze zmianami kursów walutowych, z zachowaniem założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Bank do wyznaczenia VaR stosuje metodę wariancji-kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem zarówno indywidualnie jak i łącznie. Oszacowanie wartości zagrożonej Banku na koniec 2014 r. na portfelu walutowym, w horyzoncie czasowym wynoszącym 250 dni, kształtowało się na poziomie 647,253.49 zł z poziomem ufności 99%.

horyzont [dni]	250
VaR (zł)	647,253.49

Statystyka VaR [tyś PLN], horyzont 250 dni, na portfelu walutowym za okres styczeń – grudzień 2014 r. dla Alior Banku S. A.

Minimalny	Średni	Maksymalny
39.90	288.75	1,506.57

Pozycję walutową Alior Banku oraz wykorzystanie limitów walutowych na dzień 31 grudnia 2014 r. prezentuje poniższa tabela.

Obciążenie limitu (w mln waluty)		
Waluty	Limit	Obciążenie
PLN (brutto)	16.0	5.3
PLN (netto)	8.0	4.3
Grupa A		
EUR	1.2	0.9
USD	1.7	0.1
CHF	0.8	-0.1
GBP	0.8	0.1
Grupa B		
PLN (netto)	2.3	0.1
AUD	0.4	0.0
CAD	0.4	0.0
CZK	2.3	-0.8
DKK	1.7	0.0
NOK	1.7	0.2
RUB	3.5	0.8
SEK	1.7	0.1
Pozostałe	1.7	0.1
Towary (PLN brutto)	1.7	0.0

Wykorzystanie limitu stress-test dla pozycji walutowej, wyznaczone jako maksymalna strata, jaka byłaby osiągnięta przez Bank, w przypadku wystąpienia najbardziej niekorzystnej z dziennych zmian kursów walutowych, jakie wystąpiły w ciągu ostatnich minimum 4 lat na koniec grudnia 2014 r. wyniosło 191 628 zł.

7.7 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest w Banku jako ryzyko niemożności zrealizowania na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie zobowiązań płatniczych, wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada. Z ryzykiem płynności wiąże się nierozzerwalnie płynność finansowa, definiowana jako trwała zdolność wywiązywania się z wszelkich zobowiązań Banku, połączona z możliwością zapewnienia odpowiednich środków na zrealizowanie strategii Banku w zakresie wzrostu sumy bilansowej.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega na zapewnieniu i utrzymywaniu zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskania płynności.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank realizuje następujące cele:

- zapewnienie w każdym momencie działalności Banku zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie podstawowej rezerwy płynności na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej w celu uruchomienia Planu Awaryjnego utrzymania płynności;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z polskimi wymogami regulacyjnymi, dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Powyższe cele realizowane są w sposób niezależny przez odpowiednie jednostki organizacyjne, których kompetencje i odpowiedzialności są jasno określone w wewnętrznych regulacjach. W ramach procesu zarządzania płynnością Bank okresowo przeprowadza, w postaci raportów, analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności. Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Bank wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność płatnicza, rozumiana jako zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty. Bank, w szczególności, w ramach zarządzania płynnością płatniczą skupia się na analizie płynności natychmiastowej oraz bieżącej (do 7 dni);
- płynność krótkoterminowa, definiowana jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa rozumiana jest jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności do 6 miesięcy;
- płynność długoterminowa to monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Zarządzanie ryzykiem płynności płatniczej oraz krótkoterminowej obejmuje zdarzenia, które będą miały wpływ na płynność Banku w okresie od 1 dnia do 1 miesiąca. Zarządzaniem płynnością płatniczą i krótkoterminową zajmuje się Departament Transakcji Międzybankowych. Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym, wykorzystując codzienne raporty, nadzoruje zarządzanie płynnością płatniczą i krótkoterminową.

Za kontrolę i monitorowanie płynności średnio i długoterminowej odpowiedzialny jest Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym, który sporządza w cyklu miesięcznym raporty omawiane na posiedzeniach Komitetu ALCO oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Bank utrzymuje na wysokim poziomie bufor płynności, inwestując w dłużne papiery wartościowe rządowe oraz przedsiębiorstw o najwyższych ratingach, charakteryzujące się możliwością szybkiego upłynnienia, w zakresie ustalonych planem finansowym limitów. Poziom ten jest kontrolowany wskaźnikiem aktywów płynnych wobec bazy depozytowej, który na dzień 31.12.2014 r. kształtował się na poziomie 11%.

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności, obejmujące m.in. monitorowanie (w nawiasach wartości na koniec 2014 r.):

- wskaźnika bazy depozytowej oraz emisji własnych wobec kredytów netto (1.01);
- stabilności bazy depozytowej (96%), w tym zerwań depozytów (1.63%);
- koncentracji depozytów (WWK=4.3% - umiarkowany poziom);
- luki płynności bilansowej i pozabilansowej.

Analizę luki Bank przeprowadza w oparciu o urealnione przepływy pieniężne, uwzględniające m.in. następujące założenia:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, odnowienia depozytów);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

W ramach monitorowania poziomu ryzyka płynności Bank przeprowadza co najmniej raz na pół roku scenariuszową analizę stresową płynności w przypadku wystąpienia kryzysu spowodowanego przez czynniki wewnętrzne oraz w całym systemie finansowym.

Na wypadek wzrostu ryzyka płynności lub pogorszenia się stanu płynności Bank posiada awaryjne plany postępowania, określające czynniki ostrzegawcze, odpowiedzialności poszczególnych jednostek zarządzających ryzykiem płynności oraz źródła i koszt pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Banku. Plany awaryjne podlegają okresowej weryfikacji.

Miary płynności 31.12.2014 r.

Miary płynności	Poziom wskaźnika
Luka płynności krótkoterminowej (MPLN)	1,310.00
Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1.11
Współczynnik płynności krótkoterminowej	1.54
Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	5.99

7.8 Kredytowe instrumenty pochodne

Zgodnie ze stosowaną polityką zarządzania ryzykiem Bank nie zawiera kredytowych transakcji pochodnych zarówno w celach handlowych jak i w celach zabezpieczających lub transferu ryzyka, w związku z czym w bilansie Banku za rok obrotowy 2014 nie występowały tego typu ekspozycje.

Bank nie wypracował procedur w tym zakresie i w najbliższej przyszłości nie planuje dopuścić zawierania tego typu transakcji.

8. Ryzyko operacyjne

Zasady i struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku opierają się na przepisach ustawy Prawo bankowe, postanowieniach uchwał oraz rekomendacji wydanych przez

Komisję Nadzoru Finansowego, a także zatwierdzoną przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą Banku *Politykę Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym*.

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Alior Bank S.A. stosuje definicję ryzyka operacyjnego zaproponowaną przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zgodnie, z którą ryzyko operacyjne oznacza ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub z zagrożeń zewnętrznych. Do zakresu ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, ale wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Bank posiada sformalizowany system zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach którego przeciwdziała wystąpieniu zdarzeń i incydentów operacyjnych oraz ogranicza straty w przypadku materializacji ryzyka. Bank definiuje apetyt na ryzyko jako łączną wielkość ekspozycji na ryzyko, którą skłonny jest utrzymywać w celu realizacji założonego celu strategicznego. W ramach systemu zarządzania poszczególnymi istotnymi rodzajami ryzyka Bank określa szczegółowe limity ograniczające wielkość ekspozycji na poszczególne istotne rodzaje ryzyka, do których należą wewnętrzne limity na sumę strat operacyjnych w poszczególnych kategoriach zdarzeń.

W Polityce Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym Bank określił m.in. strategię w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym apetyt na ryzyko Banku, system zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujące:

- identyfikację,
- ocenę i pomiar,
- przeciwdziałanie,
- kontrolę,
- monitorowanie
- raportowanie ryzyka operacyjnego.

Za prawidłowy przebieg procesu zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Zarząd Banku, który aktywnie uczestniczy w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku, podejmując w szczególności działania wspomagające ten proces poprzez:

- akceptację Polityki Banku w tym zakresie,
- określenie kompetencji i podziału zadań w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- powołanie i zatwierdzanie skład Komitetu Ryzyka Operacyjnego;
- zatwierdzanie poziomów wewnętrznych limitów na ryzyko operacyjne;
- okresową ocenę procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz poziomu wykorzystania wewnętrznych limitów na ryzyko operacyjne;

- rozwój kultury organizacyjnej w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Nadzór nad realizacją przyjętej strategii w zakresie ryzyka operacyjnego sprawuje Rada Nadzorcza, która min.:

- potwierdza kompetencje Zarządu Banku niezbędne do realizacji strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- zatwierdza Politykę określającą ogólną strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- akceptuje i ocenia realizację strategii i w razie konieczności zleca poddanie jej rewizji;
- dokonuje okresowej oceny poziomu ryzyka na podstawie informacji przekazywanych przez Zarząd Banku i Komitet Ryzyka Operacyjnego;
- rekomenduje podjęcie działań w celu ograniczenia lub zmiany profilu ryzyka operacyjnego Banku.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Operacyjnego, który wspiera Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Komitet na bieżąco monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia aktualną sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku. Komitet uczestniczy w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym m.in. poprzez:

- dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego w prowadzonych w Banku projektach,
- akceptowanie lub rekomendacje zmian w planach utrzymania ciągłości działania,
- określanie zakresu przeprowadzania w Banku samooceny ryzyka operacyjnego,
- akceptację założeń do przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego oraz ich wyników.

Komitet wydaje również rekomendacje i decyzje mające na celu przeciwdziałanie wystąpieniu zdarzeń operacyjnych, a w razie ich zidentyfikowania ogranicza skutki zdarzeń. W 2014 roku Komitet obradował 14 razy i wydał 86 rekomendacji.

Bieżącą kontrolą i monitorowaniem ryzyka operacyjnego w Banku zajmuje się Zespół Ryzyka Operacyjnego. Jest to jednostka odpowiedzialna m.in. za:

- rozwój i wprowadzanie metodyk oraz instrumentów kontroli ryzyka operacyjnego;
- opiniowanie i konsultowanie oceny ryzyka operacyjnego w prowadzonych projektach, produktach oraz procedurach (nowych i modyfikowanych);
- monitorowanie poziomu wykorzystania wewnętrznych limitów na ryzyko operacyjne;
- gromadzenie wysokiej jakości danych o zdarzeniach i skutkach operacyjnych;

- monitorowanie zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych;
- monitorowanie poziomu ryzyka Banku z wykorzystaniem stosowanych przez Bank narzędzi, m.in. poziomu kluczowych wskaźników ryzyka (KRI) oraz samooceny;
- przygotowywanie cyklicznych raportów dotyczących poziomu ryzyka operacyjnego w Banku.

Obowiązek monitorowania i ograniczania ryzyka operacyjnego w codziennej pracy dotyczy wszystkich pracowników i jednostek organizacyjnych Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obsługiwanych procesach i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując możliwe działania mające na celu uniknięcie/ograniczenie strat operacyjnych. Odpowiadają za bieżącą rejestrację zdarzeń i finansowych skutków operacyjnych dotyczących ich obszarów działalności, definiują oraz raportują wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI) oraz poziomy tolerancji dla procesów szczególnie narażonych na ryzyko operacyjne, a także biorą udział w procesie samooceny.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń, incydentów i skutków operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wewnętrzną instrukcją określającą zasady rejestracji. Proces ewidencji prowadzony jest z wykorzystaniem systemu OpRisk wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę, pomiar i monitoring danych.

W 2014r. zarejestrowano łącznie 2 212 straty operacyjne o łącznej wartości 4 625 538 zł. W porównaniu z 2013 r. wartość strat operacyjnych uległa zmniejszeniu o 255 803 zł. W 2014 wartość odzysków/ przychodów operacyjnych z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 629 356 zł w porównaniu do 749 023 zł w 2013.

Straty operacyjne – dane w roku 2013 oraz 2014:

TYP DANYCH	Rok	
	2013	2014
Łączna kwota straty brutto	Normalne straty operacyjne	3 512
	Kredytowe straty operacyjne	1 113
Kwoty odzyskane z tytułów innych niż ubezpieczenia	616	453
Kwoty odzyskane z tytułu ubezpieczenia	133	176
Liczba strat operacyjnych	1144	2

Straty operacyjne - według kategorii w roku 2013 oraz 2014:

Kategoria straty	Kwota straty brutto	
	2013	2014
01. Oszustwa wewnętrzne	75	133
02. Oszustwa zewnętrzne	2 417	1 673
03. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	17	178
04. Uszkodzenie / utrata zasobów fizycznych	361	840
05. Awarie systemów	120	425
06. Nieodpowiednie praktyki sprzedaży	1 312	549
07. Nieautoryzowane działania pracowników	73	31
08. Czynniki zewnętrzne	42	39
09. Procesy zarządcze	0	0
10. Wykonywanie transakcji, dostawy i zarządzanie procesami	464	757
RAZEM	4 881	4 625

Do celu bieżącego monitorowania stanu i profilu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodykę kluczowych wskaźników ryzyka (Key Risk Indicators - KRI). Za jej pomocą monitoruje zmiany czynników ryzyka operacyjnego i trend zmian ekspozycji na ryzyko oraz zapewnia wczesne wykrywanie wzrostu poziomu zagrożenia operacyjnego we wszystkich obszarach swojej działalności. Monitoring odbywa się w cyklach miesięcznych, a wartości KRI są analizowane i omawiane na spotkaniach Komitetu Ryzyka Operacyjnego, a także informacja dotycząca przekroczonych wskaźników KRI w danym kwartale jest przekazywana Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Proces ograniczania ryzyka operacyjnego jest jednym z najważniejszych elementów zarządzania ryzykiem operacyjnym, ponieważ decyzje o ograniczaniu ryzyka bezpośrednio kształtują jego profil. Zarząd Banku, na podstawie rekomendacji Komitetu Ryzyka Operacyjnego dotyczących obszarów działalności Banku szczególnie narażonych na zagrożenia operacyjne, podejmuje decyzje w zakresie dalszych działań Banku w kierunku ograniczenia, akceptacji ryzyka operacyjnego lub zaprzestania działalności, której towarzyszy podwyższona ekspozycja na ryzyko operacyjne. Zarząd Banku może także podjąć decyzję o konieczności ubezpieczenia zidentyfikowanego ryzyka operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Banku SA jest realizowany systemowo z zachowaniem odpowiedzialności przypisanej na różnych szczeblach zarządzania tym ryzykiem. Identyfikowane zdarzenia operacyjne są wnikliwie analizowane w celu wdrożenia działań naprawczych ograniczających tego typu ryzyko w przyszłości.

Poziom strat z tytułu ryzyka operacyjnego jest na bieżąco monitorowany i prezentowany w miesięcznych raportach zarządczych Komitetowi Ryzyka Organizacyjnego oraz kwartalnie Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Wysokość strat utrzymywała się przez cały 2014 r. poniżej, przyjętego przez Zarząd, limitu dla strat operacyjnych. Bank nie odnotował w roku 2014 istotnych strat operacyjnych wynikających z jednego lub kilku dotkliwych zdarzeń operacyjnych.

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę standardową. Ze względu na charakter prowadzonej działalności w Banku aktywne są następujące linie biznesowe: handel i sprzedaż, detaliczna działalność maklerska, bankowość detaliczna, płatności i rozliczenia, bankowość komercyjna i zarządzanie aktywami. Wynik dla każdej linii biznesowej określa się przyporządkowując cały wynik Banku do wszystkich linii biznesowych, przy uwzględnieniu, że łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowi sumę wymogów kapitałowych wszystkich linii biznesowych w Banku. Wymóg kapitałowy dla linii biznesowej wyznacza się jako średnią wymogów z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów (lat). Dla każdej linii biznesowej w każdym z trzech lat wyliczany jest wymóg kapitałowy, jako wynik przyporządkowany tej linii biznesowej, pomnożony przez współczynnik przeliczeniowy przyjęty w Banku w danym okresie.

Nadrzędnym celem prowadzonej w Banku polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie odpowiednio wczesnej identyfikacji ryzyka w produktach, usługach i procesach oraz podejmowanie adekwatnych działań w celu mitygacji tych ryzyk.

Najistotniejszym zadaniem zrealizowanym w roku 2014 w ramach BCM było przeprowadzenie Analizy Wpływu na Działalność (ang. BIA - Business Impact Analysis) dla wszystkich procesów realizowanych w banku. Na podstawie tej analizy:

- określono stopień wpływu (straty finansowe i niefinansowe) przerwania lub zakłócenia danego procesu na Bank, Klientów i Podmioty zewnętrzne,
- zaktualizowano Listę procesów Krytycznych i Kluczowych z punktu widzenia zachowania ciągłości działania Banku (Decyzją Komitetu Ryzyka Operacyjnego, 31.10.2014) – obecnie na liście znajduje się 29 procesów krytycznych,
- zaktualizowano Listę procesów głównych w Alior Bank S.A. (decyzją Zarządu Banku, Uchwała Nr 368/2014).

W 2014 poddano przeglądowi wszystkie wdrożone Plany Zachowania Ciągłości Działania (ang. BCP - Business Continuity Plan) dla procesów krytycznych i kluczowych Dostawców usług. W wyniku przeglądu na 20 BCP:

- 7 zostało istotnie zaktualizowanych pod kątem merytorycznym,

- 13 zostało zaktualizowanych w zakresie m.in. struktury organizacyjnej i ról w planie. Ponadto wypracowano nowe bądź zaktualizowano dotychczasowe rozwiązania awaryjne dla procesów krytycznych tj.
- wdrożono 6 procedur awaryjnych dla procesów realizowanych przez CC Alior Bank,
- zaktualizowano 12 procedur awaryjnych dla procesów realizowanych w Oddziałach i Punktach Obsługi Bankowej AEX,
- wdrożono 15 procedur awaryjnych dla T-Mobile Usługi Bankowe - 7 dedykowanych dla Placówek Shop In Shop, 7 dla procesów realizowanych na Infolinii i przez Wirtualny Oddział, 1 dla procesów realizowanych po stronie T-Mobile,
- zaktualizowano instrukcję postępowania w Oddziale/POB Express w przypadku awarii zasilania, sieci teleinformatycznej, systemów zabezpieczeń,
- zaktualizowano listę partnerów handlowych oraz wymagań dla powiadamiania ich o awariach / planowanych pracach serwisowych,
- weryfikowano i zaktualizowano awaryjne listy dystrybucyjne, na które wysyłane są komunikaty (sms/email) dot. Incydentów wpływających na ciągłość procesów realizowanych w banku,
- przygotowano infrastrukturę dla nowej lokalizacji zapasowej w Warszawie dla procesów krytycznych realizowanych w Warszawie.

Weryfikacja zdolności utrzymania ciągłości procesów krytycznych oraz zdolności odtworzeniowej w sytuacji awaryjnej/kryzysowej zweryfikowana została podczas 10 testów rozwiązań awaryjnych.

W dalszym ciągu budowano świadomość o zachowaniu ciągłości działania w Banku poprzez m.in.:

- stworzenie 5 szkoleń/eSzkoleń opisujących rozwiązania awaryjne m.in. dla pracowników Contact Center Biura Maklerskiego, Contact Center Alior Bank, Oddziałów i Oddziałów Alior Express oraz Departamentu Rozwoju,
- ciągły rozwój intranetowego Portalu BCM (nowe sekcje zawierające rozwiązania awaryjne dla T-Mobile Usługi Bankowe, Contact Center Alior Bank, Oddziałów oraz Oddziałów AEx),
- przeprowadzanie testów BCM oraz przeglądu i aktualizacji wewnętrznych regulacji dot. ciągłości działania przy udziale jednostek biznesowych.

9. Fundusze własne

Strukturę funduszy własnych wg stanu na 31.12.2014 Grupy prezentuje poniższe zestawienie.

Składniki funduszy własnych wg stanu na 31.12.2014

Składniki funduszy własnych		W tys. zł
1.	FUNDUSZE WŁASNE	2 951 908
1.1	KAPITAŁ TIER I	2 589 476
1.1.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	2 589 476
1.1.1.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	2 745 503
1.1.1.1.1	<i>Opłacone instrumenty kapitałowe</i>	699 784
1.1.1.1.2	<i>Ażio</i>	2 045 719
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	-100 734
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	26 452
1.1.1.4	Kapitał rezerwowy	184 008
1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0
1.1.1.6	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.1.7	Udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I	1 538
1.1.1.8	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowych udziałów mniejszości	0
1.1.1.9	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	-38 389
1.1.1.10	(-) Wartość firmy	0
1.1.1.11	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-215 564
1.1.1.12	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i niewynikające z różnic przejściowych po odliczeniu powiązanych rezerw z tytułu podatku dochodowego	0
1.1.1.13	(-) Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB	0
1.1.1.14	(-) Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami	
1.1.1.15	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I	
1.1.1.16	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał podstawowy Tier I	0
1.1.1.17	(-) Znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	
1.1.1.18	(-) Pozycje sekurytyzacyjne, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.19	(-) Dostawy z późniejszym terminem rozliczenia, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.20	(-) Pozycje w koszyku, w odniesieniu do których instytucja nie może określić wagi ryzyka przy zastosowaniu metody IRB oraz które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.21	(-) Ekspozycje kapitałowe przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.22	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.23	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych	0
1.1.1.24	(-) Straty za bieżący rok obrotowy	-14 348

1.1.1.25	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.26	(-) Kwota przekraczająca próg 17,65 %	0
1.1.1.27	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.28	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.1.29	Elementy kapitału podstawowego Tier I lub odliczenia od kapitału podstawowego Tier I – inne	1 010
1.1.2	KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0
1.1.2.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy Tier I	0
1.1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne ujemowane w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego ujęcia instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.5	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.6	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.7	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.8	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II	0
1.1.2.9	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.10	Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał dodatkowy Tier I (odliczenie w kapitale podstawowym Tier I)	0
1.1.2.11	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.2.12	Elementy kapitału dodatkowego Tier I lub odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I – inne	0
1.2	KAPITAŁ TIER II	362 432
1.2.1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	362 432
1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale Tier II oraz pożyczek podporządkowanych podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II	0
1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego uznania instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale Tier II	0
1.2.5	Nadwyżka rezerw ponad oczekiwane uznane straty według metody IRB	0
1.2.6	Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	0
1.2.7	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale Tier II	0
1.2.8	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	0
1.2.9	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji	0
1.2.10	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier II	0
1.2.11	Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II (odliczenie w kapitale dodatkowym Tier I)	0

1.2.12	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału Tier II zgodnie z art. 3 CRR	0
1.2.13	Elementy kapitału Tier II lub odliczenia od kapitału Tier II – inne	0
Współczynnik Tier I		11,23%
Współczynnik wypłacalności		12,80%

Cechy instrumentów kapitałowych

Główne cechy instrumentów kapitałowych	Seria A	Seria B	Seria C	Seria D	Seria G
1 Emitent	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie	polskie	polskie	Polskie	polskie
4 Ujmowanie w kapitale regulacyjnym					
4 Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I
6 Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/n a poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe
8 Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w min, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	500 000 000	12 500 000	123 329 650	371 050	63 582 960
9 Wartość nominalna instrumentu	10	10	10	10	10
9a Cena emisyjna	30	80	ceny emisyjne dla poszczególnych transzy w raporcie bieżącym 3/2012 z 04.12.2012	62	73
9b Cena wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10 Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny
11 Pierwotna data emisji	21 kwietnia 2008	10 maja 2012	23 lipca 2012	19 października 2012	28 listopada 2013

12	Wieczyste czy terminowe	wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty
13	Pierwotny termin zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
<i>Kupony / dywidendy</i>						
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj Instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego Instrumentu)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Fundusze własne w okresie przejściowym stan na 31.12.2014

tys. zł

Fundusze własne w okresie przejściowym		(A) Kwota w dniu ujawnienia	(B) Odniesienie do Artykułu Rozporządzenia (UE) NR 575/2013	(C) Kwoty ujęte przed przyjęciem Rozporządzenia (UE) NR 575/2013 lub kwota rezydualna określona w Rozporządzeniu (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe				
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	2 745 503	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	2 745 503
	Seria A	1 500 000	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	1 500 000
	Seria B	99 924	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	99 924
	Seria C	685 310	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	685 310
	Seria D	2 274	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	2 274
	Seria G	457 995	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	457 995
2	Zyski zatrzymane	-270 323	art. 26 ust. 1 lit. c)	-270 323

3	Skumulowane inne całkowite dochody (I pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków I strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	210 460	art. 26 ust. 1	210 460
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0	art. 26 ust. 1 lit. f)	0
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, I powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0	art. 486 ust. 2	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 2	0
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	1 538	art. 84, 479, 480	1 538
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	169 589	art. 26 ust. 2	169 589
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	2 856 767		2 856 767
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-4 285	art. 34, 105	-4 285
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-215 564	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	-215 564
9	Zbiór pusty w UE	0		0
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 472 ust. 5	0
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	-34 104	art. 33 lit. a)	-34 104

12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	0	art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159, art. 472 ust. 6	0
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	0	art. 32 ust. 1	0
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0	art. 33 lit. b)	0
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7	0
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42, art. 472 ust. 8	0
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44, art. 472 ust. 9	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11	0
20	Zbiór pusty w UE	0		0
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	0	art. 36 ust. 1 lit. k)	0
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91	0

20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii) art. 243 ust. 1 lit. b) art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258	0
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	0
22	Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)	0	art. 48 ust. 1	0
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej Inwestycji w te podmioty	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11	0
24	Zbiór pusty w UE	0		0
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	0
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	-14 348	art. 36 ust. 1 lit. a), art. 472 ust. 3)	-14 348
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier i (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. I)	0
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	0		0
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	1 010		0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 1	1 660	art. 467	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2		art. 467	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 1	-650	art. 468	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2		art. 468	0
26b	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier i w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 481	0
	w tym: ...	0	art. 481	0

27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. j)	0
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier 1	-267 291		-268 301
29	Kapitał podstawowy Tier 1	2 589 476		2 588 466
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty				
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0	art. 51, 52	0
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier 1	0	art. 486 ust. 3	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 3	0
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	0	art. 85, 86, 480	0
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 3	0
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0		
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne				
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)	0	art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2	0
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3	0

39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust. 4	0
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust. 4	0
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0

41c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów I odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 467, 468, 481	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	art. 467	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	art. 468	0
	w tym: ...	0	art. 481	0
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II Instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. e)	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier 1	0		0
44	Kapitał dodatkowy Tier 1	0		0
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier 1 = kapitał podstawowy Tier 1 + kapitał dodatkowy Tier 1)	2 589 476		2 588 466
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	362 432	art. 62, 63	362 432
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0	art. 486 ust. 4	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 4	0
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0	art. 87, 88, 480	0
49	w tym: przeznaczone do wycofania Instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 4	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0	art. 62 lit. c) i d)	0
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	362 432		362 432
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne				
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w Instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	0	art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2	0

53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. b), art. 68 i art. 477 ust. 3	0
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4	0
54a	w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
54 b	w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4	0
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	0

	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
56 b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0
56c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 467, 468, 481	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	art. 467	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	art. 468	0
	w tym: ...	0	art. 481	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0		0
58	Kapitał Tier II	362 432		362 432
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	2 951 908		2 950 898
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0

	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)	0	art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)	0
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)	0	art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)	0
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w Istotnych Inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)	0	art. 477, art. 477 ust. 2 lit. b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)	0
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	23 060 713		23 060 713
Współczynniki i bufony kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,23%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	11,22%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,23%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	11,22%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,80%	art. 92 ust. 2 lit. c)	12,80%

64	Wymóg bufora dla poszczególnych Instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor Instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor Innych Instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130	0
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	0		0
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0		0
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0		0
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131	0
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128	0
69	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
70	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
71	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
Współczynniki i bufor kapitałowe				
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10 art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4 art. 66 lit. c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	5 643	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11	5 643
74	Zbiór pusty w UE	0		0

75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	147 849	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	147 849
----	--	---------	---	---------

Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II

76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62	0
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0	art. 62	0
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62	0
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	0	art. 62	0

Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)

80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu I zapadalności)	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	0
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	0

Uzgodnienie funduszy własnych do wielkości w sprawozdaniu finansowym

Pozycja	Nota/rozdział w sprawozdaniu finansowym	kwota	Pozycja w tabeli: Składniki funduszy własnych
Kapitał akcyjny	28.1 Kapitał własny	699 784	1.1.1.1.1
Kapitał zapasowy	28.1 Kapitał własny	1 775 397	1.1.1.1.2, 1.1.1.2
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.1 Kapitał własny	184 008	1.1.1.4
Kapitał z aktualizacji wyceny	28.1 Kapitał własny	21 426	1.1.1.3, 1.1.1.9, 1.1.1.29
Zysk/strata roku bieżącego	28.1 Kapitał własny	322 744	1.1.1.2
Udziały niekontrolujące	28.1 Kapitał własny	1 913	1.1.1.7
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Pożyczka podporządkowana	27. Zobowiązania podporządkowane	42 828	1.2.1
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Obligacje serii F	27. Zobowiązania podporządkowane	326 445	1.2.1
Razem kapitały własne i zobowiązania podporządkowane zaliczane do funduszy własnych w sprawozdaniu finansowym		3 374 545	
Część wyniku która nie może być zaliczona do funduszy własnych		-167 503	1.1.1.2, 1.1.1.24
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej		-215 564	1.1.1.11
Dodatkowe korekty wartości		-4 286	1.1.1.9
Kapitał z aktualizacji wyceny- podatek odroczony		5 025	
Kapitał z aktualizacji wyceny - Instrumenty zabezpieczające		-34 103	1.1.1.9
Kapitał z aktualizacji wyceny - aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (korekta 100% niezrealizowanych zysków, 20% niezrealizowanych strat)		1 010	1.1.1.29
Udziały niekontrolujące - korekta		-375	1.1.1.7
Pożyczka podporządkowana - odsetki		-205	1.2.1
Pożyczka podporządkowana - amortyzacja		-1 891	1.2.1
Obligacje serii F - odsetki		-4 745	1.2.1
FUNDUSZE WŁASNE		3 951 908	1

10. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany w odniesieniu do kapitału Tier I przy zastosowaniu pełnej jak i przejściowej definicji. Wpływ Spółek Grupy na wskaźnik nie jest znaczący, dlatego też poniższe prezentacje opierają się na danych.

Poniżej podział i miary ekspozycji całkowitej oraz wartość wskaźnika dźwigni.

Ekspozycje i wskaźnik dźwigni	31.10.2014	30.11.2014	31.12.2014
Instrumenty pochodne: wartość rynkowa	391 983	379 972	399 573
Instrumenty pochodne: metoda wyceny narzutu według wartości rynkowej	310 597	288 965	319 751
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia	661 264	661 277	648 080

Pozycje pozabilansowe o średnim/niskim ryzyku związane z finansowaniem handlu	173 151	182 995	196 080
Pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu	4 662	6 682	6 321
Inne pozycje pozabilansowe	150 916	138 602	310 256
Inne aktywa	30 398 217	30 186 230	30 466 886
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału Tier I	8,21	8,24	8,09
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,18	8,24	8,09

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na zadowalającym poziomie. Ryzyko dźwigni finansowej zostało zidentyfikowane w Banku jako ryzyko nieistotne, w związku z czym nie funkcjonuje osobny proces zarządzania tym rodzajem ryzyka.

Kształtowanie się wskaźnika dźwigni w 2014 roku przedstawiono poniżej.

Wskaźnik dźwigni	30.06.2014	30.09.2014	31.12.2014
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału Tier I	8,82	8,71	8,18
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,82	8,70	8,17

11. Wymogi kapitałowe

Na koniec 2014 r. łączny wymóg kapitałowy obejmował wymogi z tytułu:

- Ryzyka kredytowego
- Ryzyka pozycji
- Ryzyka dużych ekspozycji
- Ryzyka walutowego
- Ryzyka rozliczenia
- Ryzyka cen towarów
- Ryzyka korekty wyceny kredytowej (CVA)
- Ryzyka operacyjnego
- Ryzyka kontrahenta

Przy wyliczaniu wymogów kapitałowych na 31.12.2014 r. Bank stosował przepisy zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej Rozporządzenie CRR):

- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego a także z tytułu ryzyka kontrahenta liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem II części trzeciej Rozporządzenia CRR,

- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji liczony był zgodnie rozdziałem 2 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR przy czym wymóg z tytułu ryzyka ogólnego liczony był z zastosowaniem metody terminów zapadalności,
- Wymóg z tytułu dużych ekspozycji liczony był zgodnie z częścią czwartą Rozporządzenia CRR,
- Wymóg z tytułu ryzyka walutowego liczony był zgodnie rozdziałem 3 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia liczony był zgodnie z tytułem V części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu cen towarów liczony był zgodnie z rozdziałem 4 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem VI części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem III części trzeciej Rozporządzenia CRR.

Jako, że całkowita pozycja walutowa na koniec 2014 r. nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku wymóg z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0. Wartość zerową osiągnął także wymóg z tytułu dużych ekspozycji oraz ryzyka rozliczenia i dostawy.

Wymogi kapitałowe wg rodzajów ryzyka:

Wymogi kapitałowe wg rodzajów ryzyka	Stan 31.12.2014
ryzyko kredytowe	1 650 513
<i>w tym kredytowe kontrahenta</i>	32 182
ryzyko korekty wyceny kredytowej (CVA)	7 868
ryzyko dużych ekspozycji	0
ryzyko pozycji	26 618
ryzyko walutowe	0
ryzyko rozliczenia	0
ryzyko cen towarów	1 246
ryzyko operacyjne	158 612
Razem	1 844 857

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji:

Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego
Rządy i banki centralne	29 984
Samorządy regionalne lub władze lokalne	0
Podmioty sektora publicznego	6
Institucje	38 144
Przedsiębiorcy	218 408
Detaliczne	502 505
Zabezpieczone na nieruchomościach	634 251

Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	193 673
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	279
Ekspozycje kapitałowe	54
Inne pozycje	33 209
RAZEM	1 650 513

Bufor antycykliczny

Wraz z wejściem w życie obowiązku utrzymywania bufora antycyklicznego, Bank zacznie przedstawiać szczegółowe informacje dotyczące kwoty utrzymywanego bufora oraz ekspozycji kredytowych banku mających znaczenie dla obliczania jej bufora antycyklicznego.

Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego

Bank zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego, w ramach wyliczania wymogów kapitałowych uwzględnia korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego po uzyskaniu zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie wyniku danego okresu do funduszy własnych Banku. W szczególności na 31.12.2014 r. Bank w ramach korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego uwzględniał korekty z ostatniej daty na którą zaliczał wynik do funduszy własnych, tj. z 30.06.2014 r.

12. Kapitał wewnętrzny

W Alior Banku S.A. funkcjonuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) zgodny z Uchwałą nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie, aby wszystkie ryzyka, na które narażony jest Bank, były analizowane pod kątem istotności oraz, aby Bank posiadał odpowiednią ilość kapitału dla pokrycia ryzyka uznanego za istotne.

Proces ten obejmuje następujące fazy:

- identyfikacja ryzyk istotnych;
- kwantyfikacja poszczególnych ryzyk oraz całkowitego kapitału wewnętrznego;
- testowanie warunków skrajnych;
- raportowanie i monitorowanie celów kapitałowych, w tym limitów alokacji kapitału dostępnego;
- zarządzanie kapitałem i planowanie kapitałowe;

- przegląd procesu.

Każda faza podlega regularnej weryfikacji, w celu dostosowania jej do aktualnej sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej Banku.

12.1 Analiza ryzyka oraz wybór istotnych rodzajów ryzyka

Bank dokonuje regularnego przeglądu wszystkich możliwych rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji celów Banku oraz klasyfikuje je jako istotne lub nieistotne w działalności Banku. Przegląd ten przeprowadzany jest raz na rok lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Na 31.12.2014 r. Bank uznawał następujące rodzaje ryzyka za istotne:

- ryzyko kredytowe - niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta);
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży;
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec klienta, grupy klientów powiązanych, a także wobec grup kapitałowych;
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko płynności;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej;
- ryzyko modeli
- ryzyko biznesowe
- ryzyko utraty reputacji.

Dla każdego istotnego rodzaju ryzyka Bank ustala metodę szacowania wysokości kapitału niezbędnego na jego pokrycie.

Dla rodzajów ryzyk uznanych za istotne w Banku na 31.12.2014 r. funkcjonowały następujące metody szacowania wielkości kapitału wewnętrznego:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta) – połączenie statystycznej metody oszacowania starty nieoczekiwanej na portfelu kredytowym oraz regulacyjnej metody standardowej
- ryzyko kredytowe koncentracji branżowej – metoda statystyczna oszacowania straty nieoczekiwanej przy założeniu niekorzystnego scenariusza poziomu zdarzeń niewypłacalności z uwzględnieniem charakterystyki branży
- ryzyko kredytowe koncentracji wobec klienta – statystyczna metoda oszacowania starty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu agregacji ekspozycji wobec pojedynczego Klienta
- ryzyko kredytowe koncentracji w walucie – statystyczna metoda oszacowania starty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu deprecjacji PLN wobec głównych walut, która wpływa na wzrost ekspozycji walutowych
- ryzyko operacyjne – metodyka oparta o stopę zwrotu z aktywów w sektorze bankowym.
- ryzyko płynności – model wewnętrzny oparty na scenariuszach kryzysowych
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR
- ryzyko modeli – model ekspercki alokacji kapitału na modele generujące duże ryzyko

- ryzyko biznesowe - metoda ekspercka uzależniona od wyników testów warunków skrajnych
- ryzyko utraty reputacji - metoda ekspercka oparta o analizę ilościową wskaźników ryzyka utraty reputacji

Oszacowane kwoty są agregowane, aby ustalić kwotę kapitału wymaganego na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka ponoszonego przez Grupę. Grupa stosuje konserwatywne podejście przez brak uwzględniania efektu korelacji pomiędzy różnymi rodzajami ryzyka.

12.2 Monitorowanie procesu

Wielkość kapitału wewnętrznego, oszacowanego dla poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka, jest regularnie monitorowana w odniesieniu do wielkości kapitału dostępnego. Wyniki monitoringu są regularnie raportowane organom kierującym Bankiem.

Proces ICAAP i jego dokumentacja podlegają przeglądowi. W czasie przeglądu sprawdza się, czy ICAAP odpowiada charakterowi i wielkości działalności Banku, czy istnieje wyraźne powiązanie pomiędzy poziomem wymaganego kapitału, a strategią działalności oraz apetytem na ryzyko. Przegląd ten odbywa się raz w roku lub w momencie wystąpienia znaczących zmian w środowisku wewnętrznym lub zewnętrznym Banku.

13 Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

13.1 Proces ustalania polityki zmiennych wynagrodzeń

Regulacja, zwana dalej Polityką, normuje zasady stosowane przez Alior Bank S.A. dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Alior Banku S.A. Zasady Polityki ustalono w oparciu o postanowienia Uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemem zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonania przeglądu procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku. Polityka wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i przeciwdziała podejmowaniu nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku. Polityka wspiera realizację strategii działalności Banku oraz ogranicza potencjalny konflikt interesów. Polityka reguluje zasady dotyczące Komitetu ds. Wynagrodzeń, który powołuje uchwałą, spośród swoich członków, Rada Nadzorcza.

Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzeń Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Alior Bank S.A. została przyjęta Uchwałą nr 97/2011, zmienioną następnie Uchwałą nr 33/2013 Rady Nadzorczej banku.

W proces przygotowania Polityki zaangażowani byli:

Rada Nadzorcza:

- zatwierdza Politykę zmiennych składników wynagrodzeń;
- powołuje spośród swoich członków Komitet ds. Wynagrodzeń;
- zapoznaje się z raportami Departamentu Audytu Wewnętrznego, zwanym dalej DAW;
- może zlecać DAW dodatkowe przeglądy aktualności i funkcjonowania Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- nakazuje Zarządowi dokonanie aktualizacji Polityki;
- nadzoruje przestrzeganie ustalania w Banku Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- podejmuje decyzję, w której wyraża zgodę, lub odmawia zgody na wypłatę w całości lub części zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu oraz Dyrektorowi DAW. Zgoda na wypłatę całości lub części albo odmowa wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń uzależniona jest od oceny efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze;

Zarząd:

- odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnej Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- zatwierdza, po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. Wynagrodzeń, stanowiska kierownicze w Alior Banku S.A. podlegające rygorom Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- może zlecić DAW dokonanie dodatkowego przeglądu aktualności Polityki zmiennych składników wynagrodzeń i sporządzenie raportu;
- podejmuje decyzję, w której wyraża zgodę, lub odmawia zgody na wypłatę w całości lub części zmiennych składników wynagrodzeń innym osobom niż członek Zarządu i Dyrektor DAW. Zgoda na wypłatę całości lub części albo odmowa wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń uzależniona jest od oceny efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze;

Komitet Wynagrodzeń:

- doradza Radzie Nadzorczej i Zarządowi Alior Bank w zakresie realizacji Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku
- wydaje opinie na temat Polityki, z uwzględnieniem zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku, a także interes akcjonariuszy Banku,
- opiniuje dopuszczalność wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń w części dotyczącej odroczonej płatności zmiennych składników wynagrodzenia podlegających postanowieniom Polityki;
- opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, związane z zarządzaniem ryzykiem, z zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- opiniuje klasyfikację stanowisk podlegających rygorom Polityki.
- dokonuje oceny wykonania celów indywidualnych osób objętych zasadami programu motywacyjnego Alior Bank SA. oraz przedstawia rekomendacje dotyczące przydziału warrantów subskrypcyjnych.

W 2014r., Komitet ds. Wynagrodzeń pracował w następującym składzie:

1. Przewodnicząca:
Helene Zaleski, Przewodnicząca Rady Nadzorczej Alior Bank S.A.
2. Członkowie:
Marek Michalski – Członek Komitetu.
Prof. Krzysztof Obłój - Członek Komitetu.

Departament Audytu Wewnętrznego:

- dokonuje nie rzadziej niż raz w roku przeglądu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń i sporządza stosowny raport;
- w terminie do dnia 31 marca każdego roku, za pośrednictwem Dyrektora Audytu Wewnętrznego, przedstawia Radzie Nadzorczej raport z przeglądu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- dokonuje przeglądu aktualności Polityki zmiennych składników wynagrodzeń w innych terminach na zlecenie Rady Nadzorczej, Zarządu, Członka Zarządu nadzorującego Pion Rozwoju;

Dyrektor Departamentu Pracowników:

- prowadzi oraz aktualizuje Wykaz stanowisk kierowniczych podlegających rygorom Polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- przesyła do Komisji Nadzoru Finansowego dane, o których mowa w § 34 ust 1 uchwały 258/2011 KNF;
- prowadzi rejestr i przechowuje pisemne oświadczenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zobowiązujące do nie korzystania z własnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności, z wyłączeniem ubezpieczeń obowiązkowych wynikających z przepisów szczególnych, które neutralizowałyby środki podejmowane w odniesieniu do tych osób w ramach realizacji Polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku, podlegającymi rygorom Polityki, są:

- Członkowie Zarządu;
- Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego
- Dyrektorzy Jednostek mający wpływ na działalność kredytową Banku;
- inne stanowiska wskazane przez Zarząd, po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. Wynagrodzeń.

W zakresie przygotowania Polityki Alior Bank S.A. nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego.

13.2 Kryteria pomiaru i oceny wyników osób zajmujących stanowisko kierownicze

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane lub wypłacane, gdy odpowiada sytuacji finansowej całego Banku oraz jest uzasadnione wynikami tego Banku, efektami pracy jednostki organizacyjnej, w której osoba była zatrudniona oraz efektami pracy tej osoby.

Wynagrodzenie zmienne jest rozliczane i wypłacane w sposób przejrzysty, zapewniający efektywną realizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego stanowi zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku.

Wynagrodzenie przypadające z tytułu rozwiązania umowy, odzwierciedla nakład pracy, wydajność i jakość pracy w ciągu ostatnich trzech lat zajmowania stanowiska kierowniczego w Banku.

Łączne wynagrodzenie zmienne przyznawane osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku nie ogranicza zdolności Banku do zwiększania jego bazy kapitałowej.

Jeżeli Bank skorzysta z wyjątkowej interwencji publicznej, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych, (Dz. U. Nr 40, poz. 226 oraz z 2011 r. Nr 38, poz. 196), to :

- w przypadku zagrożenia utrzymania solidnej bazy kapitałowej oraz terminowego wycofania się ze wsparcia publicznego, wynagrodzenie zmienne będzie wypłacane jedynie w przypadku, gdy Bank osiąga zysk netto;
- Bank dostosowuje wysokość i składniki wynagrodzenia w celu wsparcia prawidłowego zarządzania ryzykiem i długoterminowego wzrostu wyników Banku, w tym wprowadza ograniczenia wynagrodzeń Zarządu Banku;
- wynagrodzenie zmienne wypłaca się Zarządowi Banku jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Wyniki Banku przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia uwzględniają koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej;

W przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena efektów pracy danej osoby zajmującej stanowisko kierownicze w Banku oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Przy ocenie indywidualnych efektów pracy brane są pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe. Ocena wyników odbywa się, co rok w odniesieniu do poszczególnych okresów oceny obejmujących trzy poprzednie lata (z zastrzeżeniem, że pierwszy okres oceny obejmuje 2012 i 2013 r.) tak, aby wysokość wynagrodzenia zmiennego uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Zmienne składniki wynagrodzenia niepodlegające Polityce, mają charakter wyjątkowy i występują jedynie przy rekrutacji nowych pracowników i ograniczają się do pierwszego roku zatrudnienia. Stałe składniki stanowią, w dacie ich przyznania, co najmniej 50% łącznego wynagrodzenia, tak, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nie przyznawanie w ogóle zmiennych składników wynagrodzenia.

13.3 Zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Zmienne składniki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku przyznawane są na następujących zasadach:

- Zmienne wynagrodzenie związane z danym okresem rocznym jest określane do końca marca danego roku (nazywanego dalej rokiem „0”) jako ustalony procent wynagrodzenia zasadniczego za dany rok w zależności od realizacji celów na dany rok;
- Po rozliczeniu celów rocznych wskaźnik procentowy, o którym mowa w ust. 11.1., jest ustalany i mnożony przez roczne wynagrodzenie podstawowe danej osoby dając wyjściową całkowitą kwotę wynagrodzenia zmiennego w złotych polskich, oznaczaną dalej jako X;
- Całość tej kwoty (100%) będzie wypłacona w formie instrumentu finansowego realizującego zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku;
- Wskazany instrument finansowy ustala się następująco:
 - a) do dnia 31 marca roku „1” ustalona będzie cena 1 akcji fantomowej Banku WA(0) na podstawie średniego kursu zamknięcia z 30 dni sesyjnych poprzedzających dzień 30 marca roku „0”;
 - b) wyznaczona zostanie liczba akcji „fantomowych” oznaczana L odpowiadająca wynagrodzeniu zmiennemu X. Użyta zostanie do tego celu formuła: $L = X / WA(0)$;
 - c) akcje fantomowe będą spieniężane i wypłacane w 4 transzach;
 - d) daty spieniężenia i wielkości transz są następujące:
 - Transza 1 zawiera liczbę akcji $L(1) = 49,9\% * L$ i będzie spieniężona dnia 30 czerwca roku „1”;
 - Transza 2, Transza 3 i Transza 4 – każda ($L(2)$, $L(3)$ i $L(4)$) zawiera po $16,7\% * L$ i będą spieniężane odpowiednio w dniach 31 marca roku „2” roku „3” i roku „4” następujących kolejno po roku „1”.

W przypadku osób uprawnionych, których stosunek pracy ustał przed datą wypłaty każdej z kolejnych transz, Rada Nadzorcza dokona oceny pracy danej osoby i podejmie uchwałę w sprawie wypłaty:

- wartość pieniężna Transz 1 do 4 wypłacana w ciągu tygodnia od daty spieniężenia jest obliczana z użyciem wyceny wartości 1 akcji fantomowej Banku w każdej z dat spieniężenia za pomocą formuły analogicznej do formuły z punktu b);
- WA(i) jest średniego kursu zamknięcia z 30 dni sesyjnych poprzedzających dzień 30 marca roku „i”;
- wypłacane kwoty wynoszą odpowiednio:
 $Wypłata\ transzy\ (i) = L(i) * WA(i)$.

Uchwałą Rady Nadzorczej nr 34/2013r został przyjęty regulamin Programu Motywacyjnego, w ramach, którego przydzielane są członkom Zarządu Banku oraz innym Osobom Uprawnionym warrandy subskrypcyjne uprawniające do akcji emitowanych przez Bank na podstawie Uchwały Nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie z dnia 19 października 2012 roku.

Celem realizacji Programu jest stworzenie dodatkowych bodźców motywujących jego uczestników do efektywnego kierowania Bankiem oraz podejmowania wysiłków nakierowanych na dalszy trwały rozwój Banku oraz realizację długoterminowych interesów

akcjonariuszy poprzez doprowadzenie do wzrostu giełdowej ceny akcji Banku oraz utrzymania wzrostu wartości aktywów netto Banku i jego spółek zależnych.

Całość kwoty wynagrodzenia zmiennego osobom objętym rygorami Polityki (100%) może być również wypłacona w formie Warrantów Subskrypcyjnych wynikających z w Programu Motywacyjnego.

Uwzględniając powyższe zasady, wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w 2014 r. (w tym zarząd) w podziale na linie biznesowe kształtowały się następująco:

Obszar Biznesowy	Wartość wynagrodzenia wraz z narzutami w mln zł
Bankowość Korporacyjna	0,39
Bankowość Detaliczna	1,14
Zarządzanie Ryzykiem	2,84
Pozostałe jednostki	6,85
Razem	11,2

Poniżej przedstawiono zbiorcze informacje ilościowe (w mln zł):

Informacje ogólne	wynagrodzenie całkowite za cały rok obrotowy		wynagrodzenie zmienne za cały rok obrotowy		wynagrodzenie zmienne przyznane za dany rok obrotowy		wynagrodzenie odroczone przyznane za lata ubiegłe		wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku pracy	
	grupa stanowisk	liczba osób	stałe	zmienne	gotówka	instrumenty finansowe	wysokość wynagrodzenia	przyznane w danym roku - wypłata w latach kolejnych	przyznane za lata ubiegłe - wypłacone w danym roku	wartość płatności
Członkowie Zarządu	7	7,7	nd	nd	12,0	6,0	6,0	nd	4,65	3
Osoby bezpośrednio podległe Członkom Zarządu	5	3,3	nd	nd	0,85	0,42	0,43	nd	nd	1
Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku	1	0,2	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd
najwyższa płatność na rzecz jednej osoby związana z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku pracy									2,16	

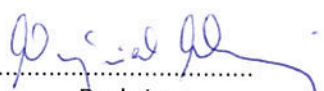
Oświadczenie Zarządu

Niniejszym Zarząd Alior Banku S.A. oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniach są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A.

Podpisy wszystkich członków Zarządu

26.02.2015

Wojciech Sobieraj
Prezes Zarządu

.....
Podpis

26.02.2015

Krzysztof Czuba
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

26.02.2015

Michał Hucal
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

26.02.2015

Witold Skrok
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

26.02.2015

Katarzyna Sułkowska
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis